

misli

THOUGHTS

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 2000 je 15 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 45 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeništvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141.

ISSN 1443-8364

VELIKA NOČ je praznik novega življenja in upanja. Trpljenje in smrt nimata zadnje besede, pač jo imata radost in življenje.

Tokratne Misli so obogatene s fotografijami postaj križevega pota, ki ga je za dvorišče Baragovega doma iz gline izdelala in pobarvala melburska umetnica, gospa Zorka Černjak, lep komentar nanj pa je pripravil prof. Mirko Mahnič. Naj se tudi na tem mestu iskreno zahvalim Zorki za njeno delo, ki ji je zaradi pokanja gline naredilo veliko preglavic, vseeno pa ga je dokončala z ljubeznijo in potrpljenjem. Križev pot, ki ga vidite na fotografijah, je že tretji, ker sta bila dva prejšnja zaradi pokanja gline neuporabna. Naj ji Bog povrne za njen križev pot, ki ga je imela z izdelovanjem Jezusovega!

P. Ciril nam je pripravil svetoletno-velikonočni uvodni članek. Tone Gorjup nam zvesto pripravlja novice za rubriko Izpod Triglava, tokrat pa lahko preberete tudi njegov komentar na papežev obisk v Sveti deželi. Niti razvedrilna stran ne manjka. Če veste za kakšno dobro šalo, pa jo napišite in nam jo pošljite!

Poleg pirhov in potice naj vas skozi velikonočne praznike spremljata veselje in mir!

M. Metod

Videokasete iz Baragove knjižnice

NOVO! SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, Melbourne, oktober 1999. Cena je 10 dolarjev.

NOVO! POSNETEK SLOVENSKEGA MLADINSKEGA KONCERTA 1999 V MELBOURNU, cena 25 dolarjev. Če naročite obe kaseti jih dobite za 30 dolarjev.

MLADINSKI KONCERT 1997 v Merrrylandsu, NSW, \$10. IN LOVING MEMORY - Ema Pivk, Frančiškanka Brezmadežnega spočetja, 15. 6. 1915 – 5. 2. 1999. Cena videokasete pogrebne slovesnosti je 25 dolarjev.

ŠTAJERSKIH 7 - Jubilejni koncert ob 10-letnici, \$25.-

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, cena 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - pojeta Tanja Meža in Maja Lesjak, na citrah Marjan Marinšek. Cena \$10.-

30-LETNICA SV. CIRILA IN METODA V KEWJU, triurna videokaseta s slavnostnim programom Poživi plamen vere, ki je v tebi. Cena je 25 dolarjev.

BOŽIČNE PESMI, cena je 25 dolarjev.

LOVSTVO NA SLOVENSKEM - za vse navdušene lovce, cena je 25 dolarjev.

KARAOKE - SLO HITI, I. del, cena je 25 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

Slika na naslovni je delo melburske umetnice ZORKE ČERNJAK. V jubilejnem letu 2000 naj nas spremljata mir, ki ga simbolizira bela golobica, in ljubezen do Boga, do sočloveka in vsega stvarstva, ki jo predstavlja roki Kristusa in sv. Frančiška. Njuni prekrižani roki sta na malo drugačen način upodobljeni kot grb frančiškanskega reda.

P. CIRIL A. BOŽIČ OFM

BOŽJE
IN
ČLOVEŠKELeto 49, št. 4
April 2000

Nov korak za novo upanje

- p. Ciril A. Božič - stran 65

Križev pot

- Vinko Beličič - stran 66

Jaz sem z vami vse do konca sveta

Papeževa poslanica za post 2000

- stran 68

Duhovno premišljevanje na prostem

Križev pot ak. slik. Zorke Černjak

- Mirko Mahnič - stran 70

Sv. Ciril in Metod Melbourne

- p. Metod - stran 72

Križem avstralske Slovenije

- stran 74

Frančiškov svetni red (FSR) 2.

- p. Filip Rupnik - stran 79

Sveti Frančišek Asiški

- Marija Kmetova - stran 80

Tonček iz Potoka

- p. Bazilij Valentin - stran 82

Sv. Rafael Sydney

- p. Valerijan - stran 84

Z vseh vetrov

- stran 87

Sv. družina Adelaide

- p. Janez - stran 89

Pisma o slovenščini XIX.

- Mirko Mahnič - stran 91

Izpod Triglava

- stran 92

Križanka in razvedrilo

- stran 94

V pomladu svetega leta 2000 sem na misijonu v Ljubljani, v župniji Presvetega Odrešenika v Kosezah, mladi župniji, stari 39 let. V tem zadnjem tednu marca doživljjam veselost duhovne pomladi živahnega oltarnega občestva v njihovi cerkvi Marije, Božje Matere. Okrog župnišča pa že cveti forzicija. Moč pomladi je po zadnjem deževju pozelenila naše slovenske trate in priklicala v nasmej zvončke, trobentice, narcise in marjetice – te naše prve krasilce pomladi. V tem prazničnem vzdušju novih življenjskih moči se naše glavno mesto Ljubljana preraja v misionskem dogajanju z novim korakom za novo upanje. S to misijo prihajam tudi k vam, dragi moji rojaki pod Južnim križem, v tem postnem času svetega leta in ob bližini zmagoslavlja praznika Kristusovega vstajenja.

V sebi nosimo neuničljivo hrepenenje po življenju. Toda zadevamo ob tolike ovire: bolezen, trpljenje, še posebej smrt. Postni čas mora priti kot pride pomlad, da kosti ne ostanejo kosti, da sicer živi ne ostanemo mrtvi. "Svojega Duha vam dam, da oživite!" Tega Kristusovega Duha smo potrebni. V tem postnem času svetega leta 2000 naj bo torej naša molitev, naš post in miločina naravnana na prošnjo k svojemu dobremu Bogu Stvarniku, Očetu, ki je posjal svojega Sina na svet, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju: Prosimo te, vedno nas poživljaj s svojo milostjo, da se bomo veselili življenja in sadov odrešenja.

Za nas kristjane, ki praznujemo veliko noč, je vrhunec velikega tedna velikonočno jutro, nedelja, ko se spominjamo Kristusovega vstajenja od mrtvih. Po starem izročilu ta dan duhovnik pozdravi vernike: "Gospod je vstal!" občestvo pa odgovori: "Res je vstal!" Današnji kristjani vidimo v Jezusovem vstajenju temeljno prvino svoje vere. Od Jezusovega vstajenja dalje nastaja 'novi stvarstvo'. Tako je novozavezna izpoved Jezusovega trpljenja trojna:

Prvič: je sporočilo o nečem popolnoma novem, razglasitev kraljestva Boga in njegovega Kristusa. Drugič: je Božja dokončna zahteva do ljudi – kdor sliši to sporočilo Jezusovega vstajenja, se mora s svojim življenjem dati na voljo Kristusovemu vstajenju. In

KRIŽEV POT

**Omahnil sem v zelenino trt,
od teže poletnega dneva strt,
izdajalec samega sebe.**

**Večer je poln dišav in sijaja,
pes od tuje hiše name laja,
dušo zaliva mrtva kaluža.**

**Zgibljadi murv, šumot koruze,
rdeče strehe daljnih vil –
Ah, več ne razprostreti
zbičanih peruti,
na tihi veletok pozabe
za vekomaj nocoj odpluti...**

**»Vstani spod križa,
hodi – veš za cilj!«**

VINKO BELIČIĆ

– tretjič: izpoved Jezusovega vstajenja je obljava, da kar je Jezus začel s svojim vstajenjem, neprestano nastaja in bo po vsem svetu prišlo do dovršitve. Jezusova smrt na križu, smrt iz poslušne ljubezni, je smrt smrti, postala je novo življenje. Zato svet ne mineva, temveč je v nastajanju. Jezusovo bivanje in smrt za druge sta se izkazala kot vstajenje.

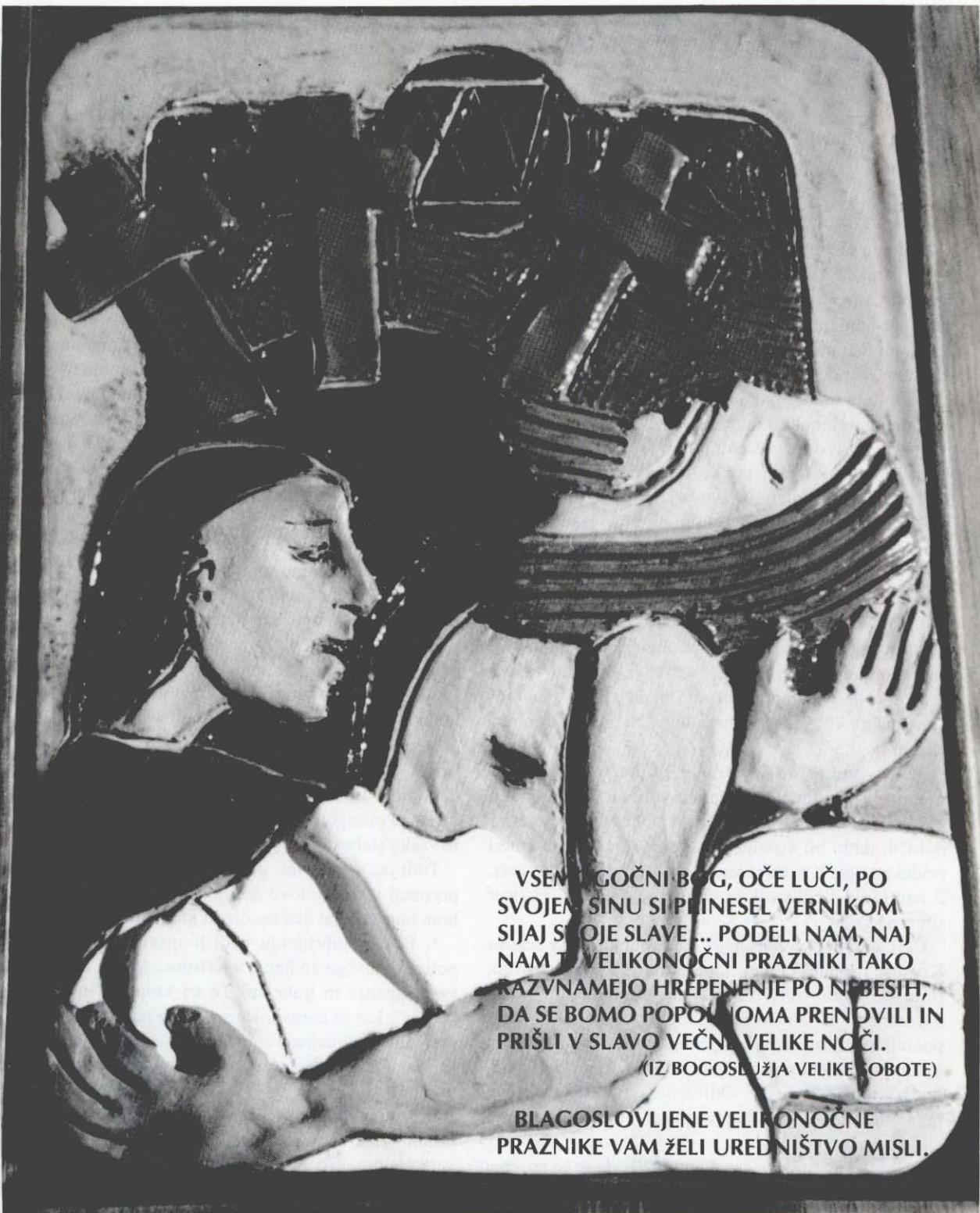
V pomenu Nove zaveze se Jezusovo vstajenje dogaja v človeški zgodovini, v življenju ljudi, z njegovim prikazovanjem pred pričami, torej s tem, da se srečuje z ljudmi in v njih pride v novo življenje. Kjer se uresničuje Jezusovo bivanje za druge, kjer se omogoča Božja ljubezen v medčloveškem in družbenem bivanju, Kristus telesno na novo živi. Jezusovo vstajenje se nadaljuje v človeški zgodovini, ker se od Božjega učlovečenja dalje Bog in Kristus dogajata v tej zgodovini. Vstali pa se ne izčrpa v tej zgodovini, je neprestano pred človekom, srečuje se z njim na vseh cestah sveta. Kristus je resnična človekova prihodnost.

V prazniku vstajenja, v prazniku Kristusove smrti in ponovnega vstajenja v življenje se združuje preteklo, sedanje in prihodnje v nedeljivo celoto. Praznik vstajenja nam govori o našem rojstvu, življenju, o naši smrti in o tistem, kar bo iz te smrti kot nekaj duhovnega neuničljivo vstalo.

Na vsak način se velikonočna skrivnost kaže kot velika usodnost in velika resnica našega bivanja. Prek nje se oklepa naš krog med našim bivanjem na tem svetu in med večnostjo. Enkratnost našega zemeljskega življenja doživlja prav v velikonočni skrivnosti svoje onstransko potrdilo in pečat večnostnega.

Res je. Tudi mi premagujemo temne sile in rastemo iz smrti v večno, veliko življenje. Velika noč nam spet močno poudarja to veliko resnico življenja. Zato veliko noč zares praznujmo kot poje pesem, v radosti in zmagošlavju, ker ima tudi naše življenje neizmerno vrednost, pomen in smisel. Naj gotovost o njegovi navzočnosti vašo dušo napravi močno, pogumno, polno veselja. V moči Kristusovega vstajenja smo tudi mi sposobni narediti nov korak za novo upanje na poti našega življenja.

Radostno in milosti polno veliko noč vam želim. Bog živi z vami in za vas! Mi pa bodimo njegove priče, saj prejemamo milost na milost: V njegovi luči vse stvari dobijo nov obraz. Naj bo z njo razsvetljeno vaše obliče!

VSEM VGOČNI BOG, OČE LUČI, PO
SVOJEN SINU SI PLINESEL VERNIKOM
SIJAJ SI JOJE SLAVE... PODELI NAM, NAJ
NAM T VELIKONOČNI PRAZNIKI TAKO
RAZVNAMEJO HREPENENJE PO NEBESIH,
DA SE BOMO POPOLNOMA PRENOVILI IN
PRIŠLI V SLAVO VEČNE VELIKE NOČI.

(IZ BOGOSLUŽJA VELIKE NOČI)

BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE
PRAZNIKE VAM ŽELI UREDNIŠTVO MISLI.

JAZ SEM Z VAMI VSE DNI DO KONCA SVETA

Poslanica njegove svetosti papeža Janeza Pavla II. za post 2000

Bratje in sestre!

1. Postni čas, ki je čas spreobrnjenja in sprave, ima v tem letu čisto poseben značaj, ker se umešča v obhajanje velikega jubileja leta 2000. Postni čas je namreč najvišja točka na tisti poti spreobrnjenja in sprave, ki jo jubilej kot leto Gospodove milosti predlaga vsem vernikom.

2. Obstaja suženjstvo, ki ga človek vsak dan doživlja in katerega globoke korenine odkriva v lastnem srcu. To suženjstvo se včasih kaže v dramatičnih in nezaslišanih oblikah, kot se je dogajalo ob velikih tragedijah 20. stoletja. Le-te so globoko zarezale v življenje neštetnih skupnosti in ljudi, ki so postali žrtve surovega nasilja. Nasilna preseljevanja, načrtna iztrebljenja celih ljudstev in kršenje osnovnih pravic osebe so tragedije, ki žal še danes ponikuje človeštvo. Tudi v vsakdanjem življenju je človek vedno znova žrtev ali pa povzročitelj najrazličnejših oblik zlorab, sovraštva, zatiranja drugega ter laži. Človeštvo je zaznamovano z grehom. Njegov dramatični položaj nam kliče v spomin vznemirljiv klic apostola narodov: "Ni pravičnega, niti enega."

3. Ravno spričo temnosti greha in človekove nesposobnosti, da bi se ga sam osvobodil, v vsem sijaju zasije Kristusovo delo odrešenja: "Njega je Bog javno določil, da bi bil s svojo krvjo orodje sprave, h kateri prideš po veri. Kristus je jagnje, ki je odvzelo greh sveta. Z nami je delil človeško usodo "vse do smrti, in sicer smrti na križu".

Cerkveni očetje zatrjujejo, da hudobni duh v Jezusu Kristusu napada celotno človeštvo in mu grozi s smrtnjo, toda po zmagovali moči vstajenja je človeštvo osvobojeno. Vstali Gospod zlomi moč smrti in človeku ponudi možnost, da po veri vstopi v občestvo z Bogom. Vernim se po delovanju Svetega Duha, ki je "prvi dar", podarja božje življenje. Odrešenje, izvršeno na križu, prenavlja vse vesolje in ustvarja spravo med Bogom in človekom ter med ljudmi.

4. Jubilej je milostni čas, ki nas vabi, da se še posebej odpromo usmiljenju Očeta, ki se je po Sinu sklonil do človeka, ter da se odpromo spravi, ki je veliki Kristusov

dar. Zato mora to leto postati za kristjane in za vse ljudi blage volje dragocen trenutek srečanja s prenavljajočo močjo božje ljubezni, ki odpušča in uresničuje spravo. Bog podarja svoje usmiljenje vsakemu človeku, ki ga hoče sprejeti, čeprav je morda oddaljen in poln dvomov. S tem današnjemu človeku, ki je naveličan povprečnosti in varljivih prividov, ponuja možnost, da stopi na pot življenja v polnosti. V tem smislu je postni čas v svetem letu 2000 v odličnem pomenu "milostni čas in dan rešitve" in nadvse primeren čas za to, da "se spravimo z Bogom".

V svetem letu daje Cerkev različne priložnosti za osebno in skupnostno spravo. Vsaka škofija je določila kraje, na katerih morejo verniki doživeti posebno bližino Boga, ko v njegovi luči priznajo svoj greh in v moči zakramenta sprave stopijo na novo pot življenja. Poseben pomen ima romanje v Svetu deželo in Rim, ki sta zaradi svoje edinstvene vloge v zgodovini odrešenja izbrana kraja srečanja z Bogom. Kdo ne bi hotel vsaj v duhu poromati v tisto deželo, po kateri je pred dvatisoč leti stopal Gospod? Tam je "Beseda postala meso", tam je obhodil vsa mesta in vasi, učil po njihovih shodnicah, oznanjal evangelijski kraljestva in ozdravljal vsako bolezen in vsako slabost".

Tudi jaz si obetam, da bom prav v letošnjem postu poromam v Gospodovo deželo, k izvirom naše vere, in bom tam obhajal dva tisočletni jubilej učlovečenja.

5. Pot spreobrnjenja vodi k spravi z Bogom in k polnosti novega življenja v Kristusu, to je k življenju iz vere, upanja in ljubezni. Te tri kreposti imenujemo "božje", ker se naravnost usmerjajo na Boga v njegovi skrivnosti. Obhajanje svetega leta zahteva od vsakega kristjana, da polneje in zavestneje živi te kreposti in zanje pričuje.

Milost jubileja nas najprej nagiblje k prenovi naše osebne vere. Vera je v tem, da sprejemamo oznanilo o velikonočni skrivnosti in s tem priznavamo, da se nam v umrlem in vstalem Kristusu podarja zveličanje. Njemu vsak dan sproti izročamo svoje življenje. V veri

sprejemamo Gospodove odločitve za nas v gotovosti, da nas ljubi. Vera je človekov "da", človekov "amen" Bogu.

Za jude, kristjane in muslimane je vzor človeka vere očak Abraham. Popolnoma se je zanesel na božjo oblubo in sledil njegovemu glasu, ki ga je klical na neznana pota. Vera nam pomaga odkrivati znamenja ljubeče božje navzočnosti v stvarstvu, v ljudeh, v dogodkih zgodovine in še posebej v Kristusovem delu in oznanilu. Vera usmerja naš pogled onkraj nas samih, onkraj tega, kar se vidi.

Nadalje nas Gospod po milosti jubileja vabi, da vnovič prebudimo v sebi krepost upanja. Kristjanov čas je zaznamovan s pričakovanjem večne svatbe, ki jo vsak dan vnaprej doživlja pri evharističnem obredu. Tako nahranjata tisto upanje, ki teku časa odvzema značaj nenehnega ponavljanja in mu podeluje njegov izvirni smisel. S krepostjo upanja kristjan pričuje za to, da zgodovina kljub vsemu zlu in vsem omejenostim skriva v sebi kal dobrega, tisto kal, ki bo v Gospodovi moči v polnosti pognala. Zato kristjan brez strahu stopa novemu tisočletju naproti in se spoprijema z izzivi in pričakovanji prihodnosti v zaupljivi gotovosti, ki se poraja iz vere v Gospodovo oblubo.

Končno nas Gospod ob tem jubileju vabi, naj znova prižgemo ogenj krščanske ljubezni. Božje kraljestvo, ki ga bo Kristus v polnem sijaju razodel ob koncu časov, je že navzoče tam, kjer ljude živijo v skladu z božjo voljo. Cerkev je poklicana, da pričuje za to, kar ji je lastno, namreč za medsebojno občestvo, za mir in za ljubezen. Krščanska skupnost se pri opravljanju svojega poslanstva zaveda, da je vera brez del mrtva. Prek ljubezni kristjan ponavzročuje božjo ljubezen do ljudi. Za kristjana ljubezen ni le gesta ali ideal, ampak je podaljšanje navzočnosti Kristusa, ki podarja sam sebe.

Postni čas vabi vse, bogate in revne, da z velikodušnimi dejanji krščanske ljubezni ponavzročujejo Kristusovo ljubezen. S tem udejanjamo zahtevo po osvoboditvi in po bratstvu, ki jih srečujemo že v Svetem pismu in ki nam jih obhajanje svetega leta vnovič kliče v spomin. Starodavni judovski jubilej je namreč zahteval osvoboditev sužnjev, odpustitev dolgov in pomoč ubogim. Dandanes cele množice ljudi, zlasti v deželah t.i. tretjega sveta, trpijo zaradi novih suženjstev in posebno hude revščine. Njihov krik bolečine in obupa

mora naleteti na odprta ušesa in odprte roke pri vseh, ki stopajo na pot obhajanja jubileja. Kako bi mogli prositi Boga za milost jubileja, če pa smo slepi za potrebe ubogih, če si ne prizadevamo, da bi vsem zagotovili to, kar potrebujejo za dostojno preživljanje.

6. "Jaz sem z vami vse dni do konca sveta". Te Jezusove besede nam zagotavljajo, da pri oznanjevanju in udejanjanju evangelija krščanske ljubezni nismo sami. Tudi v tem postnem času v letu 2000 nas Gospod vabi,

I. postaja: Pilat obsodi Jezusa na smrt

da se vrnemo k Očetu, ki nas pričakuje z odprtimi rokami, da bi nas preoblikoval v živa in učinkovita znamenja njegove usmiljene ljubezni.

Mariji, ki je mati vseh trpečih in mati božjega usmiljenja, izročamo svoje namene in načrte. Ona naj bo svetla zvezda na naši poti v novo tisočletje.

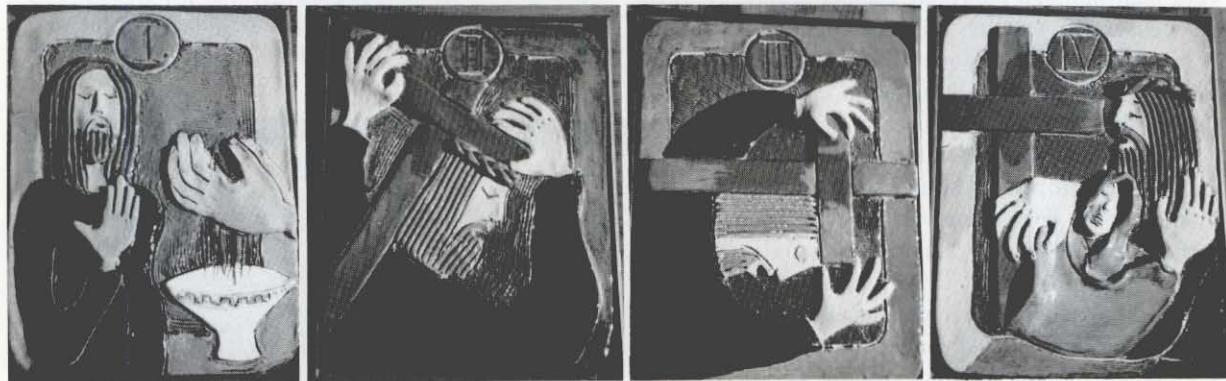
S temi željami kličem na vse blagoslov troedinega Boga, ki je počelo in dovršitev vseh stvari.

Povzeto po tedniku Družina

Duhovno premišljevanje na prostem

Križev pot akademske slikarke Zorke Černjak iz Melbourna

Mirko Mahnič

Spomin na Jezusovo pot s križem, t. i. 'križev pot' živi pri Slovencih v bogati književni in likovni obdelavi. Oglejmo si nekaj primerov slednjega.

Naš prvi križev pot je iz leta 1653 s petimi poslikanimi kapelicami na prostem v Štepanji vasi pri Ljubljani. Leta 1679 je Valvasor natisnil 17 bakrorezov s prizori Kristusovega trpljenja. V 18. stoletju so križev pot oblikovali naši baročni slikarji Metzinger, Cebej, Potočnik in še nekateri, Bergant pa 1766 za cisterijansko cerkev v Stični. V tej dobi in kasneje je pri nas veliko romarskih vzpetin s 14 kapelicami ob poti do cerkve na vrhu s kipi in podobami Kristusovega križevega pata: Hribec pri Škofji Loki, Grad pri Slovenj Gradcu, Kamnik, sv. Rok nad Šmarjem pri Jelšah, Žalostna gora pri Mokronugu. Znamenit je križev pot Leopolda Layerja (1752-1828), slikarja brezjanske Matere božje (Tržič,

zatem Škofovi zavodi, zdaj zgubljen). V 20. stoletju sta med pomembnejšimi ustvarjalci križevega pata slikar Tone Kralj po Primorskem in kipar France Gorše z reliefi v ljubljanski stolnici. (Vsi zgornji podatki iz Enciklopedije Slovenija, 6. knjiga, str. 22.) Posebne lepote in pomena v našem času je križev pot slikarjev Janeza Mežana v Plečnikovi cerkvi v Bogojini in Franca Zupeta - Krištofa na Gradišču pri Vipavi.

Za letošnjo veliko noč pa bodo tudi avstralski Slovenci dobili svoj križev pot na prostem in tako uresničili nov stik z versko-umetnostnim izročilom stare domovine; vzidali ga bodo na cerkvenem dvorišču Baragovega verskega in kulturnega središča v Melbournu.

Naredila ga je akademska slikarka in keramičarka Zorka Černjak v štirinajstih glinenih reliefih.

Bili smo povabljeni v njeno delavnico in bili navzoči

pri gnetenju Trpinovih postaj. Vedeli smo, da so prav vse že dokončane podobe pri peki razpokale in da je bilo treba začeti od kraja. Zato smo toliko bolj občudovali njen ponovni poskus, ki ga je opravljala brez jeze in zagrenjenosti, narobe, z veseljem, posebno ker ji je bila dana možnost za izboljšave: novo poglavljanje vsebine

in izpovedi, boljšanje oblike ter potrebitno povečanje mer in usklajevanje sorazmerij.

Odpovedala se je običajnemu ozadju, kulisariji in množici, ker je v njih videla motnjo za prikaz bistvenega - omejila se je na govorico drobnosti: le roke, le prsti, samo dlani, le odprta in zaprta usta in oči, solze in kri -

Vedno bo dober dan za tiste, ki imajo dobroto srca, za tiste, ki imajo sončno dušo. Vedno bo dober dan prav do dne, do tistega dobrega dne, ki mu ne bo konca.

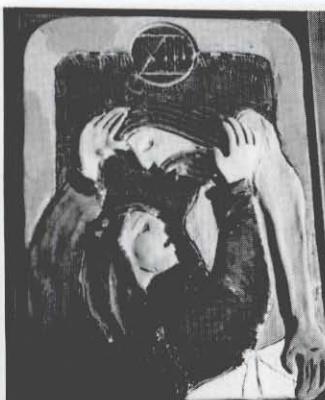
Joseph Follett

in tako zdržno, zatajevalo, prej zašepetano kot glasno, predvsem pa izvirno skrčila vsako postajo na njeno prajedro, na temeljno znamenje in pomen, na simbol, ki se ob njem spomniš na starokrščansko skromne, a miselno in duhovno zgovorne like (ribe, golob, palmova veja, svetilka). In zdi se, da je za sodobnega človeka ta na poglavitno in nujno zmanjšan prikaz pričevalnejši in globoko resničnejši kot z dogodki še tako razsipno popisana ploskev.

V spominu so nam ostala različna Kristusova usta - trpka, izsušena, krvava, rahlo odprta, mrtva - in silovita, skoraj enopotezna izpoved posameznih postaj: Pilatova, sramotena in bičanja, treh padcev, na smrt žalostne Matere, križanja, smrti, ko iz gline celo zaslišiš psovanje sodrge in tožne klice in krike Mučenca in žalovanje nevidno navzoče narave in stvarstva.

Svojo potrebno naloge so opravile barve, ki so vseskoz preproste, neposredne, v soglasju s celotno zamislico - brez umetelnih odtenkov, nanosov, prelivov, natanko v duhu naših starih lesenih in kamenih, z ljudsko roko izdelanih in pobarvanih kipov svetnikov in predvsem Matere božje. Toda kljub poenostavljenim barvam je natanko čutiti tako osenčenost kot tudi nadvse nazorno izbočenost.

Umetniško delo Zorke Černjak bo zagotovo nudilo priložnost za srečavanja z lepoto in nič manj za duhovno premisljevanje. Saj tak je namen vsake umetnine.

SV. CIRIL in metod

MELBOURNE

KRST

STEPHEN FRANK PRETNAR, sin Johna Pretnarja in Ana Marije roj. Gombač, je bil krščen v naši cerkvi 11. 3. 2000. Botra sta bila Frank Gombač in Doris White. Družina živi v Hallamu.

POROKI

SUSAN MARINIČ, Dandenong North, hči Johna Mariniča in Fanice Simunović iz Springvala, ter PAUL COOMBER, Dandenong North, sin Ronaldja Jamesa Coomberja in Sandre Doman, sta se poročila v naši cerkvi 4. marca 2000. Priči sta bila Troy Danns in Ilona Laino.

VID POVALEJ IN VALERIJA SOK sta na poroko prišla iz Slovenije (Zaplana pri Vrhniku) in se v naši cerkvi poročila prav tako 4. marca 2000. Priči sta bila Florijan Cvetko Škraba in Vera Škraba.

POGREBI

JANKO (IVAN) DAMIŠ iz Thomastowna je umrl 4. marca 2000 na domu pri hčerki Bernardi; nenadoma, za srčnim infarktom. Rojen je bil 28. decembra 1934 pri sv. Miklavžu pri Ormožu kot najmlajši od osmih otrok. Izučil se je za vinogradnika. Njegova mama, ki je umrla stara 94 let, je pokopala moža (Jankovega očeta) in sedem otrok. Janko je bil zadnji in je umrl najstarejši. Njegov brat dvojček je umrl 41 let star. Enajstega julija 1959 se je pri sv. Miklavžu poročil z Angelo, roj. Podgorec. Dom sta si najprej zgradila v Hermancih pri sv. Miklavžu, kjer so se jima rodile vse tri hčerke: Romana (poročena Vrečko), Bernarda (proročena Knight) in Valerija (poročena Cogoi). Leta 1971 je družina prišla v Avstralijo in so nekaj časa živelni po različnih delih Melbourna, dokler si niso leta 1974 kupili hiše v Lalorju. Tam so živelni sedem let, potem pa je bil njihov dom do danes v

p. Metod Ogorevc, OFM
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission
Baraga House, 19 A'Beckett St.
Kew, Vic. 3101
Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka - Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel. in Fax: (03) 9853 1054

Thomastownu. Z Angelo imata šest vnukov, po vsaki hčerki dva. Rad je prepeval, pel je tudi na društvu v Elthamu. Po srcu in v vedenju je bil dobričina. Že prej, posebno pa v mojem času, sta z ženo Angelo veliko pomagala v našem verskem središču: skupaj z drugimi sortirala in zlagala revije in časopise, sodelovala pri čistilnih in drugih akcijah našega središča in tudi kot posameznika. Pogrešal ga bom kot malega, dobrega človeka, na katerega sem lahko računal in se nanj zanesel. V torek 7. 3. smo zanj molili rožni venec, naslednji dan, 8. 3., pa smo imeli pogrebno sv. mašo. Pokopan je na pokopališču na Keilorju.

AVGUST UREK iz Geelonga je umrl 9. 3. 2000 v bolnici v Geelongu. Rojen je bil 9. 6. 1929 v Dobovi. Po poklicu je bil orodjar. Edini brat je že pokojni. V Avstralijo je prišel leta 1950; najprej v kamp Bonegilla, potem pa v Geelong. Že v kampu (l. 1950) se je poročil z Zoro, roj. Zatkovič (žena je že sedem let pokojna). Otrok nista imela. Pogrebno sv. mašo zanj sem opravil v cerkvi Sacred Heart v Geelongu, pokopan pa je zraven žene na pokopališču v Hightonu.

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustila naša Zofija Pavletič.

Bog ji daj miren počitek.

Najlepša hvala vsem, ki so pomagali: patru Metodu, Društvu sv. Eme in ženskam za prinešeno pecivo. Prisrčna hvala za darovano cvetje, napisana sožalja in darove za Diabetes Australia.

Žalujoči mož Stanislav in vsa družina

Zbogom, za večno te bomo nosili v naših srcih.

RAFAEL BLAŽIČ iz North Fitzroya je 9. 3. 2000 umrl za pljučnim rakom v St. Vincent Hospital, Melbourne. Rodil se je 28. 2. 1936 v Kanalu ob Soči. V Avstralijo je prišel leta 1961. Bil je samski. Delal je v glavnem na železnici in v gradbeništvu. V Sloveniji ima tri sestre, brat pa je pred dvema letoma umrl. Pred dobrim letom je Rafael zbolel za rakom, ki je bil v veliki meri posledica dolgoletnega dela z azbestom. Pogrebna sv. maša je bila v naši cerkvi 21. 3., pokopan pa je na pokopališču na Keilorju. Za njegov dostenji pogreb se je zavzel njegov priatelj in delodajalec John Ravensak.

II. postaja: Jezus vzame križ na svoje rame

ZOFIJA PAVLETIČ iz Moorabbina je umrla 22. 3. 2000 v bolnici v Box Hillu. Rodila se je 12. 4. 1912 v Dombravi pri Prvačni na Primorskem kot tretja od osmih otrok. Dve sestri še živita v Sloveniji in ena v Italiji, drugi pa so pokojni. Osemnajstletna je šla k svoji teti v Alexandrijo, Egipt, kjer je delala več let kot krojačica in šivilja. Leta 1937 se je spoznala s Stanislavom Pavletičem in dve leti kasneje (februar 1937) sta se poročila. Še v Egiptu sta se jima rodila Marija Tereza in Danica Antonija. Leta 1952 je družina prišla v Avstralijo in se

naselila v Moorabbinu. Zofka je še naprej delala kot odlična krojačica in šivilja. Že dlje časa je bolehalo, zadnje mesece pa počasi ugašala. Poleg moža, hčerk in sester zapušča tudi štiri vnuke in dva pravnuka. Rožni venec zanjo smo imeli v naši cerkvi v nedeljo, 26. marca, v ponedeljek pa pogrebno mašo in pogreb na pokopališču v Springvalu.

PASTORALNI SVET - Na praznik sv. Jožefa, 19. marca, so bile v Kewju volitve treh predstavnikov pastoralnega sveta iz cerkvenega občestva. Največ glasov so dobili Tilka Lenko, Andrew Fistrič in Lydia Bratina. Za predstavnika cerkvene skupnosti iz Geelonga je bil 12. marca izvoljen Jože Markovič, iz St. Albansa pa Marko Zitterschlager. Poleg omenjenih so člani pastoralnega sveta 'po službi': Olga Bogovič, društvo sv. Eme; Fani Šajn, molitvena skupina, krasilke, čistilke; Veronika Smrdel, Slomškova šola; Metka McKean, pevski zbor; Draga Gelt, kulturni odbor, tečaj slovenščine za odrasle; Marija Oppelt, knjižnica; Katarina Mahnič, Misli; Tone Mikuš, čistilci okolice; Veronika Ferfolja, arhiv; Simon Špacapan, predsednik zaupnikov Doma matere Romane. Prvi namen pastoralnega sveta je močnejša povezanost in usklajenost med vsemi skupinami, dejavnostmi in našem središču. Sestanki bodo na dva meseca. Na predstavnike pastoralnega sveta se lahko obrnete, če želite za naše središče kaj predlagati, pripomniti ali na kakšen drugačen način prispevati k napredku.

POSTNO ROMANJE - O njem vam pišem že pred 8. aprilom, ko smo šli z avtobusom na postno romanje v Yarragon, Vic. Obiskali smo tudi 'glasbeno vas', Musical Village v Darnumu. Pri maši in kasneje se nam je pridružilo tudi nekaj rojakov iz Morwella in okolice.

OBISK IZ SLOVENIJE - V nedeljo, 26. marca, nas je z diapozitivi in komentarjem ob njih obiskal prof. športne vzgoje na škofijski klasični gimnaziji v Šentvidu nad Ljubljano, gospod Andrej Kokalj. Poleg posnetkov Ljubljane, Škofovih zavodov in slovenskih hribov nam je predstavil tudi zahtevno športno plezjanje v različnih delih sveta. Zanimivo je bilo izvedeti, da ima Avstralija plezalne smeri, ki so dvakrat bolj zahtevne kot tiste v Evropi. Organizacijo obiska v verskem središču je sprejel in speljal SNS VIC.

CERKVENI PEVSKI ZBOR bogati nedeljska bogoslužja, sodeluje pa tudi pri različnih prireditvah v našem središču in drugod. Moški del pevskega zбора je npr. prejel priznanje za sodelovanje na 7. slovenskem festivalu. Pevski zbor vabi v svoje vrste

nove člane, posebno jim manjka sopranov. Vaje so ob sredah od osmih do pol desetih zvečer.

VELIKONOČNI RAZPORED boste dobili s pismom po pošti.

p. Metod

AVSTRALSKIE SLOVENIJE

Zadnje novice iz Kraljičine dežele

K dopisu o pokojnem Antonu Vogrinu lahko dodam zahvalo njegove vdove Jane Vogrin za vsoto 350 dolarjev, ki smo jo zbrali na koncertu 45-letnice Planinke. Jana je brisbanski slovenski skupnosti izrazila posebno toplo zahvalo za potreбno pomoč.

V ponedeljek, 6. marca, je v brisbanski Mater Hospital umrl dolga leta preizkušani rojak JARO KOKL. Rojen je bil 15. septembra 1930 v Poljčanah na Štajerskem. V Avstralijo (Sydney) je prišel že pred 44 leti. Po poklicu je bil učitelj, a je v Sydneyju vozil tovornjak. Zadnjih 17 let je bil paraliziran zaradi skleroze multiplex in odvisen od oskrbe. Po njegovi želji je iz Sydneyja prišel v brisbanski Multiple Sclerosis Centre v Dutton Parku, kjer je bil zadovoljen s prijaznim osebjem. Vesel je bil vsakega našega obiska, kakor tudi obiska slovenskih duhovnikov patra Valerijana in patra Filipa. Večkrat smo ga s posebnim avtomobilom pripeljali na naše društvene prireditve, za kar je bil vedno hvaležen. Proti koncu pa je tudi že sam prišel s posebnim takšnjem na Planinko. Čeprav je s težavo govoril, je bil do konca bistrega uma in je imel tudi smisel za humor. Od Jarota smo se poslovili 13. marca v krematoriju Mt Gravatt, od koder bo njegov pepel poslan v Slovenijo, kjer je zapustil sestro Daljo in Viljo z družinami.

V nedeljo, 18. marca, pa smo imeli v društveni dvorani Planinke radijski občni zbor. Kot ponavadi se nas je zbrala majhna skupina. Po 14 letih sva z možem zaradi oddaljenosti in zdravja prenehala z radijskimi oddajami. Hvala Bogu in tudi dobrim rojakom pa nas bo naša

pesem in slovenska beseda še naprej povezovala prek radijskih valov. Izvoljen je bil novi radijski odbor 4EB: Konviner Jože Vah, tajnica Olga Creevey, blagajničarka Marica Podobnik ter Frank Motika in Mirko Cuderman.

Lep pozdrav!

ANICA CUDERMAN, MT MEE, QLD

Veterani Snowyja – ohranimo našo zgodovino

V soboto, 15. januarja, smo veterani Snowyja v Sydneyju ustanovili Zvezo slovenskih veteranov Snowyja – Avstralija (ZSVSA). Odločili smo se, da imajo pravico biti člani te zveze le veteranji in njihovi svojci (soproga/soprog, sin/hči). Izjemno je le pater Filip Rupnik, ki predstavlja dr. Ivana Mikulo in patra Bernarda Ambrožiča, ki sta skrbela za duhovno povezavo slovenskih snowyjevcov. V odboru zveze so veteranji iz različnih krajev Avstralije, in ne samo veteranji, tudi mlajšo, našo drugo generacijo, zastopajo trije člani.

Častna predsednica zveze je Tanya Pliberšek MP – članica avstralskega zvezneg parlamenta. Predsednik je Milan Ličan, podpredsednik Stanko Ogrizek, tajnik Ivan Kobal in blagajnik Ivan Cah. Člani odbora pa so: Pamela de Majnik, Franc Erpič, Anton Glavica, Ivan Legiša, Ivanka Bole, Aleksander Bole, Zvono Špilar, Janez Erpič in Romeo Iskra.

Cilji zveze so: skrb za avtentično ohranjanje zgodovine, zbiranje arhiva in sodelovanje z že obstoječimi akcijami v tej smeri, skrb za vzdrževanje slovenske zastave v Coomi, tradicionalna vsakoletna srečanja veteranov, povezovanje z organizatorjem letosnjega koncerta

slovensko-irskega prijateljstva za veterane in njihove prijatelje v Coomi, Sydneyju in Melbournu, članska evidenca še živečih veteranov in drugo.

Geslo naše zveže je: Ohranimo našo zgodovino!

Prosimo veterane Snowyja, da postanejo naši člani. Za nadaljnje informacije kličite Ivana Kobala na telefon (02) 9638 4554.

MILAN LIČAN, IVAN KOBAL, SYDNEY

Poizvedovanje

Ali kdo ve, kje je JOŽE KONČAK, doma iz Škofje Loke, ki je živel na 8/70 Church Street, Hawthorn v Melbournu. Išče ga sestra Milka. Kakršno koli informacijo sporočite na uredništvo Misli. Že vnaprej najlepša hvala.

Mesečno poročilo arhiva verskega središča v Kewju

Kot sem omenila že v marčevi številki Misli, smo začeli akcijo za zbiranje gradiva patra Benota Korbiča in patra Klavdija Okorna. Trenutno ne gre z njo nikamor, saj se ni javil še nihče. Kaj pa zdaj? Še enkrat vas vladljivo povabim k sodelovanju pri zbiranju gradiva o teh patrih. Naj bo to pismo ali vabilo, lahko sami opišete vaše spomine ali jih posnamete na magnetofonski trak, morda imate celo kakšno sliko. Ni treba, da nam date original; če nam ga posodite, bom naredila kvalitetno kopijo in vam original vrnila.

Lepo, lepo vas prosim za vašo pomoč. V tej številki sem nameravala začeti z akcijo zbiranja gradiva patra Rudolfa Pivka. Ne glede na trenutni neuspeh prve akcije, napredujem z načrtom. Verjetno se jih več od vas spominja patra Rudolfa Pivka. Saj je bilo, ko je prišel leta 1953 s Kitajske v Sydney, že več Slovencev v Avstraliji in je potem več let delal med Slovenci v Avstraliji.

Slišala sem na primer, da se je res potrudil najti službo in stanovanje pri dobrih družinah slovenskim dekletom, tako da jim ni bilo treba ostati v izseljenskih taboriščih. Ali je p. Pivk morda kdaj pomagal vam ali vi njemu? Ste mu morda nasprotovali? Iz Misli in Slovenske kronike je jasno, da se v Sydneyju niso vsi strinjali s patrom Pivkom, ne piše pa zakaj. Se morda vi spominjate, kako je bilo med Slovenci v Sydneyju v petdesetih letih? To so samo primeri - vsak spomin ali slika ali košček papirja bodo dobrodošli v našem arhivu.

Čeprav imamo v arhivu več informacij o patru Pivku

kot o p. Benetu in p. Klavdiju, jih vseeno ni dovolj. Kakšen uspeh bi bil, če bi vsak Slovenec, ki ga je poznal, opisal vsaj en spomin nanj in s tem obogatil naš arhiv. Kot sem že zadnjič omenila, če želite je izročena informacija v obliki starejših dokumetov ali spominov

III. postaja: Jezus pada prvič pod križem

lahko štirideset let nedosegljiva, saj gradivo ni namenjeno za izdajanje v Mislih ali kakšni drugi publikaciji. Namen zbiranja gradiva je ohranjanje informacij za naslednje generacije, da zgodba povojskih slovenskih izseljencev ne bo za vekomaj izgubljena.

Vse gradivo o življenju Slovencev v Avstraliji, zasebno ali uradno, je izredno pomembno, in bo v našem arhivu vedno prostor zanj.

Gradivo lahko izročite patru Metodu, ki bo skrbel, da me počaka v arhivu, ali meni neposredno. Ker se trenutno selim, ne vem telefonske številke, toda takoj ko jo bom dobila, jo bom sporočila patru Metodu. Moj E-mail naslov je vferfolj@arts.adelaide.edu.au, moj poštni naslov pa Veronika Ferfolja, c/o Dept of History, University of Adelaide, Adelaide 5005, Australia.

Lep pozdrav do naslednjega poročila!

VERONIKA FERFOLJA, ADELAIDE, S.A.

Oglas

**İŞČEM PRIJATELJA ZA DRUŽBO, STAREGA
OD 60 DO 70 LET. ZAINTERESIRANI NAJ
POSREDUJEJO SVOJO TELEFONSKO
ŠTEVILKO UREDNIŠTVU MISLI.**

Poročilo atašeja Slovenske olimpijske reprezentance

V petek, 24. marca 2000 so se v Klubu Triglav zbrali predstavniki slovenske skupnosti iz Sydneyja, ki so sponzorirali Slovensko hišo. Seveda se sestanka niso mogli udeležiti sponzorji iz bolj oddaljenih krajev. Ataše Slovenske olimpijske reprezentance Sydney 2000 in ataše Paraolimpijskih iger Sydney 2000 Alfred Brežnik je razložil, da moramo Slovenijo na letosnjih olimpijskih igrah v Sydneyju še bolj promovirati, ker je še vedno nerazpoznavna in ker nas še vedno zamenjujejo s Slovaško. Prav zaradi tega je promocijska akcija v času olimpijskih iger tako zelo obsežna in zahtevna.

SLOVENSKA HIŠA

Projekt Slovenska hiša v času olimpijskih iger 2000 v Sydneyju bo potekal na treh lokacijah: Slovenska hiša (99 York Street, t.j. v samem centru mesta), Slovenska gostilna (takož zraven Slovenske hiše v baru Serigo) ter vhodna avla Sydney Mutual House (na križišču York Street in Market Street).

Prostori, namenjeni Slovenski hiši so v 13. nadstropju na 181 kvadratnih metrih. Poleg najema prostora bodo na voljo recepcija, pisarna, bar itd.

V drugem nadstropju so konferenčne dvorane z vso potrebno audio in video tehniko. Uradna otvoritev Slovenske hiše bo 10. septembra 2000. Odprta bo vsak dan od 12. do 24. ure. Med predstavitevijo slovenskih posebnosti bo tudi kotiček - predstavitev slovenskih dosežkov iz Avstralije.

SLOVENSKA GOSTILNA

Slovenija ima eno najbolj pisanih kulinaričnih izročil v Evropi, pa tudi prodaja njenih vin v svet raste. Olimpijske igre v Sydneyju pa so več kot idelana priložnost za njeno predstavitev. V Slovenski gostilni bosta na voljo kosilo in večerja, odprta bo do desete ure zvečer. Kuhali bodo najboljši slovenski kuharji in šefi. V vrtnem delu bo tudi zabavna glasba. Tu in

po raznih drugih predelih mesta bo promocija Radenske in seveda same Slovenije. V gostilni bo slovenski par delil prospekte o Sloveniji. Uradna otvoritev gostilne bo 10. septembra 2000.

GOSPODARSKO SREČANJE

Srečanje slovenskih in avstralskih gospodarstvenikov pripravlja Alfred Brežnik in bo na programu dan pred otvoritvijo olimpijskih iger, 14. septembra 2000. Srečanje bo v vladni stolnici 44 Grosvenor Place, v 44. nadstropju. Prostore bo brezplačno odstopilo avstralsko ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem.

OSTALA DOGAJANJA

- V času OI bo uradna otvoritev z udeležbo slovenskih političnih funkcionarjev, športnikov in novinarjev

- sprejem predsednika Milana Kučana za slovenske in tuje novinarje;

- Milan Kučan v spomin Leonu Štuklju, razstava Štukljevih dosežkov;

IV. postaja: Jezus sreča svojo mater

- sprejem predsednika Milana Kučana za slovenske izseljence;
- slovesnosti ob eventuelnih medaljah;
- koncerti Gajo Jazz Kluba, Štajerskih 7 in Vlada Kreslina z Beltinško bando;
- dnevi slovenske kulinarike v obeh slovenskih organizacijah, v Klubu Triglav in Slovenskem društvu Sydney;
- razstava dosežkov avstralskih Slovencev v Verskem središču Merrylands;
- nastop melbournskih Slovencev v organizaciji Kulturnega odbora verskega središča Kew;
- gala večer Veleposlaništva RS iz Canberre, povabi se visoka avstralska elita ter gostje MOK;
- turistične predstavitev Slovenije;
- na voljo bosta dva avtobusa z 22 sedeži.

OLIMPIJSKE IGRE SYDNEY 2000 OD 15. SEPTEMBRA DO 1. OKTOBRA

TEKMOVALO BO 200 DRŽAV S 15.000 TEKMOVALCI; OBISKOVALCEV BO OKOLI 1 MILIJON 600 TISOČ, 12.000 PREDSTAVNIKOV MEDIJEV. IZ SLOVENIJE BO TEKMOVALO 44 ATLETOV IN ROKOMETAŠI, VSE SKUPAJ 64 ŠPORTNIKOV. SLOVENIJA PRIČAKUJE MEDALJE V STRELSTVU, SKOKU V DALJINO, JADRANJU, V TEAKWANDU, VESLANJU, TEKU NA 100 M Z OVIRAMI IN V KANU SLALOMU.

SODELOVANJE SLOVENSKE SKUPNOSTI

Slovenska skupnost naj bi pripravila razstave, splošno predstavitev svojega dela, predstavitev dosežkov posameznikov, gostila naj bi goste iz Slovenije, določila datume za koncerty v slovenskih društvih, predvsem pa poskrbela za slovenske invalide v času paraolimpijskih iger.

Slovenski prostovoljci za OI Sydney 2000: Ivana Bakija, Dušan Bakija, Nataša Drummond, Peter Česnik in Melita Jazbec, vsi iz Sydneyja.

ZANIMIVOST

V pogovoru za TV SLO, ki ga je opravila ekipa Slovenske medijske hiše Sydney, je kajakaš Fedja Marušič povedal tole zanimivost: za aklimatizacijo v Avstraliji potrebuje vsak slovenski športnik za vsako uro zamika v času en dan aklimatizacije. Torej kadar je deset ur zamika -deset dni aklimatizacije.

S. G.

V. postaja: Simon iz Cirene pomaga Jezusu nositi križ

PARAOLIMPIJSKE IGRE SYDNEY 2000 OD 18. DO 29. OKTOBRA

TEKMOVALO BO 4000 ATLETOV IZ 125 DRŽAV. IZ SLOVENIJE 19 ŠPORTNIKOV IN SPREMSTVO, SKUPAJ 28 LJUDI. TEKMOVALI BODO V STRELJANJU, ATLETIKI, PLAVANJU, GOLBALU IN NAMIZNEM TENISU. SLOVENSKI INVALIDI BODO PRISPELI V SYDNEY 6. OKTOBRA OB 15.45 URI Z LAUDO. SPRVA BODO NASTANJENI V MOTELU V CAMPBELTOWNU, V ČASU IGER PA V OLIMPIJSKI VASI V HOMEBUSHU.

PREDSEDNIK ZVEZE ŠPORTNIH INVALIDOV SLOVENIJE (ZŠIS) ERNEST JAZBINŠEK NAPROŠA SLOVENSKO SKUPNOST V SYDNEYJU, DA PRISKOČI NA POMOČ SLOVENSKIM INVALIDNIM ŠPORTNIKOM.

naše nabirke

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA ZA NAŠE MISLI

\$500.- Niko Krajc; **\$50.-** Stanislav Pavletič; **\$40.-** Dušan Jenko; **\$35.-** Alojz Kovačič, Janez Primožič, Villi Mrdjen, Ema Kowalski, Marija Taubner, Viktor Ferfolja; **\$25.-** Ferdy Jelerčič, Mario Maršič, Mirko Cuderman; **\$20.-** Kristina Furlan, L. Budin, Ivan Marinič, Elizabeth Vajdič; **\$15.-** Anica Pegan, Marija Vončina, Irena Grassmayr, Martin Šuštarčič, Stanislav Ogrizek, Jana Čeh, Zorina Maurič, Slavko Hrast, Jože Stopajnik; **\$10.-** Nada Mrsnik, Maria Novak, Jožef Klement, Alojz Gombač, Mira Lokner-Pintar, Slavica Brumec, Slavko Jernejič, Štefan Plej; **\$5.-** Štefanija Zore, Alojzija Koničanin, Stana Lovkovič, Jože Košorok, Mirka Zavnik, Marija Dobrigna, Mara Ferjančič, Mirko Godec, Andrej Pichler, Ivan Lapuh, Franc Tomažič, Marija Lipek, Bruno Bolko, Marjanca Skubic, Ivanka Jaušovec, Lojze Korošec, Marija Grl, Rozalija Kavas, Karlo Rožanc, Kristina Zrim, Jože Ficko, Karlo Dolmark, Anton Muha, Zofija Hrast, Kristina Car, Marija Kogovšek, Draga Valenčič, Angela+Stanko Fatur, Vera Pregelj, Anna Carmen, Helena Zver, Hermina Koroša, Andrej Fistrič, Vinko Lunder, Janko Pirjevec, Janez Zagorc, Nikolaj Bric, Marija Pahor, M+P Čeligoj, Janez Ritoc, Ivanka Pahor, Marija Bernik.

LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE
\$40.- Vinko Lunder; **\$20.-** Jana Čeh, N.N.; **\$10.-** Angela+Stanko Fatur.

ZА НАШЕ POSINOVLJENE MISIJONARJE
\$120.- Anica+Toni Konca (od prodaje medu); **\$50.-** Antonia Šabec, Neimenovana; **\$30.-** K.O.

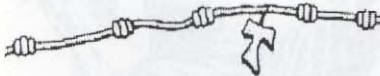
ZА VIKTORIJSKO ZVEZO DIABETIKOV
\$260.- namesto cvetja na grob Sofiji Pavletič.

VI. postaja: Veronika poda Jezusu potni prt

ZА SPOMENIK PATRA BAZILIIA
\$100.- družina Marjan Saksida; **\$50.-** družina Jenko, Maria+Jože Pahor; **\$40.-** Andrej Grlj; **\$20.-** Alojz Žagar, Paula+Milan Čeligoj.

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

Frančiškou svetni red (FSR) 2.

p. Filip Rupnik

V času uvajanja in noviciata imajo kandidati reden pouk in duhovne obnove. Le tako resnično spoznajo ta način življenja, duhovnost in lik sv. Frančiška in sv. Klare, življenje Cerkve... Krajevno bratstvo živi in izraža svojo bratsko povezanost na mesečnih srečanjih in drugih sestankih, katerih namen je služiti sestrám in bratom ter samemu FSR.

Za druge informacije se je treba obrniti:

- na duhovnega asistenta ali kakega duhovnika;
- na kako sestro ali brata FSR, zlasti na tiste, ki so v vodstvu krajevnega bratstva.

Dobre informacije nam nudijo knjige:

- o življenju sv. Frančiška
- knjige in revije frančiškanske duhovnosti,
- knjige in revije o duhovnem življenju,
- Vodilo in Konstitucija (zlasti razлага obojega).

Primerno sredstvo informiranja in notranje rasti je revija Brat Frančišek, ki je glasilo FSR v Sloveniji.

Iz življenja sv. Frančiška

1182 – Frančišek se rodi v Assisiju. Njegovi starši: oče Peter Bernardone in mati Ivana, imenovana Donna Pica.

1202-1203 – V ječi v Peruggi začne Frančišek razmišljati o novem načinu življenja.

1205 – Skrivnostne sanje v Spoletu: »Frančišek, kdo ti more več ponuditi: gospodar ali služabnik« in »Zakaj namesto Gospodarja iščeš služabnika?« Istega leta sliši Križanega v cerkvici sv. Damijana: »Frančišek, pojdi in popravi mojo hišo, ki se podira!«

1207 – Pred asiškim škofom se Frančišek odpove očetovi dedičini.

1208 – V Porcijunkuli posluša evangelij o Jezusovem poslanju apostolov (Mt 10. poglavje) in v njem prepozna božji odgovor na svoje dolgo iskanje. Obenem vidi v njem temelj svoje poklicanosti.

1209 – S prvimi dvanajstimi brati pride v Rim, kjer papež Inocenc III. ustno potrdi njegov način življenja. Tako nastane prvi Frančiškov red, red manjših bratov.

1211 – (28. marca) – Pri Mariji Angelski sprejme

osemnajstletno Klaro. Tako nastane red ubogih gospa – klaris.

1212 – v Alvianu obljubi Vodilo tudi za tiste, ki žive v svetu: prva ideja o Tretjem Frančiškovem redu, o današnjem FSR. Istega leta se Frančišek napoti z nekaterimi brati v Sirijo, toda zaradi 'nasprotnega vetra' se ustavi na jadranski obali. S tem dogodkom je povezano njegovo bivanje v Zadru, Dubrovniku in Splitu.

1216 – Novoizvoljeni papež Honorij III. podeli Frančišku v Peruggi 'Porcijunkulski odpustek'.

1219-1220 – Frančišek se drugič napoti v Sirijo in obiše Sveto deželo.

1220 (16. januarja) – Prvi mučenci manjših bratov v Maroku.

1221 – Kapitelj na 'rogoznicah'. Istega leta dobi tretji red trdnejšo organizacijo.

1223 (29. novembra) – Papež Honorij III. potrdi vodilo reda manjših bratov, ki ga Frančišek sestavi v Fonte Colombu. Istega leta obhaja Božič z živimi jaslicami v Grecciu.

1224 – Na gori La Verni prejme Frančišek svete rane.

1225 – Pozimi biva pri Sv. Damijanu, kjer verjetno sestavi del 'Hvalnice stvarstvu'.

1226 (3. oktobra zvečer) – Frančišek med prepevanjem psalma 141: 'Na ves glas kličem h Gospodu' zaspí v Gospodu sredi svojih bratov pri cerkvici Marije Angelske.

1228 (16. julija) – Papež Gregor IX. prišteje Frančiška k svetnikom.

1244 (4. oktobra) – na kapitlu v Genovi prosi vrhovni predstojnik vse brate, naj zberejo in napišejo spomine na sv. Frančiška.

1246-1247 – Tomaž Celano napiše že drugi Frančiškov življenjepis (prvega 1228-29)

1253 (9. avgusta) – Inocenc IV. potrdi Vodilo sv. Klare.

1253 (11. avgust) – Smrt sv. Klare. Še istega leta se začne proces za kanonizacijo, ki je bila avgusta leta 1255.

1979 – Papež Janez Pavel II. proglaši sv. Frančiška za zavetnika ekologov.

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

MARIJA KMETOVÁ

17

In če bi naju prisilila lakota in mraz in noč, da bi potrkala še enkrat in bi prosila z vročimi solzami, naj naju za božjo voljo vendar puste noter, le pod streho naju naj vzame, pa bi bil vratar še bolj razdražen in bi rekel: 'To sta pa res dva prav nesramna klateža: zdaj pa dobita, kar zaslužita!' In bi planil z gorjačo na naju in naju zgrabil za kapuco in vrgel na tla in naju valjal po snegu in pretepal s palico. In če bi vse to prenašala s potprežljivostjo in radostno in bi pomislila na trpljenje Kristusa, vse hvale vrednega, in na to, kako je prav, da trpiva iz ljubezni do Njega – o Leon, brat moj, pomni, to je popolno veselje!

In čuj, Leon, brat moj, konec vsega tega! Več kakor so vse milosti in vsi darovi Svetega Duha, ki jih pripravlja Kristus svojim priateljem, več je to, da znaš premagati samega sebe. In da radi Kristusa rad prenašaš vse muke, vse krivice, vso sramoto, sleherno zoprnost. Zakaj prav nič se ne moremo ponašati z drugimi darovi božjimi, ker niso naši, ampak so od Boga. Zato pravi apostol: 'Kaj imaš, česar ne bi bil prejel? Če si pa vse prejel, zakaj se pa ponašaš s takimi stvarmi, kakor bi bile tvoje?' Na preizkušnje in bridkosti in križe smo pa lahko ponosni in zato pravi tudi apostol: 'Z ničimer se nočem ponašati kakor s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa.'

C. FRANČIŠEK IN LEON MOLITA BREVIR

Nekoč sta bila Frančišek in Leon na nekem samotnem kraju in nista imela brevirja, da bi molila. Da bi pa vendarle uporabila čas tako, da bi hvalila Boga, je predlagal Frančišek, naj molita takole:

»Jaz bom dejal: 'O brat Frančišek, toliko hudega in

toliko grehov si napravil na tem svetu, da si pač vreden, da prideš v pekel.' In ti odgovori na te besede: 'Da, res je, najhujši pekel si zaslužil.'«

In kakor golobček je krotko odgovoril brat Leon: »Rad, oče. Pričniva v imenu božjem.«

Pa je dejal Frančišek: »O brat Frančišek, toliko hudega in toliko grehov si napravil na tem svetu, da si pač vreden, da prideš v pekel.«

In brat Leon je odvrnil: »Bog bo po tebi storil toliko dobrega, da boš prišel v nebesa.«

Tedaj je dejal Frančišek: »Ne reci tega, brat Leon; temveč, če pravim jaz: 'Brat Frančišek, toliko krivice si zagrešil zoper Boga, da si zaslužil pogubljenje!' potem pa odvrneš ti: 'Resnično, vreden si, da prideš med zavržene!'«

In brat Leon je dejal: »Rad, oče!«

Tedaj je pričel Frančišek vzdihovati in se jokati, trkal se je na prsi in je dejal na glas: »O Gospod, Bog nebes in zemlje, toliko krivice sem zagrešil vpričo Tebe, in toliko grehov sem napravil, da sem vreden, da me pogubiš.«

In brat Leon je odvrnil: »O brat Frančišek, take stvari bo Bog storil po tebi, da boš dosegel zveličanje pred vsemi drugimi blaženimi.«

Frančišek se je začudil, da je brat Leon odgovarjal prav nasprotno, kakor mu je bil zaukazal, in zavnil ga je z besedami: »Zakaj ne odgovoriš tako, kakor ti rečem? V imenu svete pokorščine ti zapovem, da odgovoriš, kakor te bom naučil zdajle. Jaz porečem: 'O ti nepridiprav, Frančišek, meniš, da bo imel Bog usmiljenje s teboj, ko si se tolikokrat pregrešil zoper Očeta usmiljenja in zoper Boga tolažbe, da zares nisi vreden, da bi se te Bog

usmilil.' In ti, brat Leon, odgovoriš: 'Zares nisi vreden, da bi se te Bog usmilil!''

In ko je potem dejal Frančišek: »O ti Frančišek, nepridiprav,« in tako dalje, je odvrnil brat Leon: »Bog Oče, ki je Njegovo usmiljenje neskončno bolj veliko kakor pa tvoja krivda, ti bo podelil veliko usmiljenje in ti bo sicer izkazal veliko milosti.«

Ko je to zaslišal Frančišek, je bil precej hud in nekako zmeden in je dejal bratu Leonu: »Pa kaj ti pride na misel, da me ne poslušaš? Zdaj si že tolkokrat odgovoril prav nasprotno od tega, kar sem ti bil naročil!«

Prav ponižno in spoštljivo je odvrnil brat Leon: »Bog mi je priča, oče, da sem hotel vedno odgovoriti tako, kakor si mi zaukazal. A Bog me sili, da govorim, kakor je Njemu všeč in ne, kakor je všeč meni.«

Radi tega se je Frančišek zelo začudil in dejal je bratu Leonu: »V ljubezni te prosim, da odgovoriš vedno tako, kakor hočeš ti.« In s solzami v očeh je povzel Frančišek: »O ti hudboni brat Frančišek, kaj meniš, da bo imel Bog usmiljenje s teboj?«

Brat Leon je odvrnil: »Bog ti bo dal veliko milost in te bo povišal in poveličal na veke, zakaj, kdor ponižuje sebe, bo povišan. In ne morem reči nič drugega, ker govoriti Bog iz mojih ust.«

VII. ŽITO GRE V KLASJE I. GROFICA KLARA

Že so se bili razšli ljudje iz stolnice sv. Rufina, a Klara, hči asiškega grofa Favorina del Sasso-Rosso, je še vedno klečala in skrivala obraz v dlaneh.

Vsa nestrpna je čakala njena spremļevalka, Bona Guelfucci, nanjo. »Klara,« jo je poklicala tiho in se je dotaknila z roko. »Pojdiva!«

Klara se je preplašeno zganila in se začudena zazrla v Bono. »Pojdiva!« je še nekrat zašepetala spremļevalka. Klara je zavzdihnila in odšla z njo.

»Jaz moram govoriti z njim, na vsak način moram govoriti z njim!« je odločno dejala Klara, ko sta z Bono molče prehodili asiške ulice in se bližali palači grofa Favorina. Tam je šele spregovorila Bona:

»Milostna grofinja Ortolana, tvoja mati, bo vesela, če to storiš – in še bolj tvoj oče! Saj upam, kajne, da uslišiš prošnjo svojega snubca in svojih staršev? In poveš, da nisi mislila resno, ko si se odrekla možitvi?«

Klara se je ustavila. »Nič mi ni na smeh, pa bi se zdaj na ves glas zasmajala. Kaj praviš! Ne, ne, Bog varuj!«

»Pa si rekla!« je nekam užaljeno dejala Bona in povzela: »Z njim – z njim! S kom pa vendar hočeš govoriti, če ne s svojim snubcem?«

Klara se je nasmehnila, potem potegnila Bono bliže k sebi in ji tiho dejala: »S Frančiškom.«

Tedaj se je Boni ustavil korak; bel, kakor njen trdi, poškrobljeni in zgibani ovratnik ji je postal obraz in strmela je v osemnajstletno vitko in lepo dekle, ki so ji silili lasje kot zlate nitke iz snežne tenčice, in vzkliknila:

»Dio santo!«

»S Frančiškom, da,« je hitela vneto Klara in rdečica ji je zasijala na belih licih, »in ti mi pomores! Ne, ne – nič ne reci,« je hitela Klara dalje, »pa precej, pa takoj, takoj in... Jaz moram in moram!«

Bona Guelfucci je povesila glavo kakor pod težkimi udarci in zamrmrala: »Očaral jo je, očaral... Ni čudno, da se vse boji za svoje otroke. In Rufina in Silvestra, njena sorodnika, je že premotil, da sta zdaj pri njem... In zdaj še njo...« Pokrižala se je, oklenila Klare in dejala: »Ti golobica moja, nehaj, nehaj – glej, doma sva že!«

»O, Bona, nič me nimaš rada,« je zavzdihnila Klara.

»Kar sama pojdem, že vidim,« je dodala in hotela zaviti po poti navzdol.

»Klara,« je viknila Bona in jo prijela za roke, »kaj zares sanjaš? Počakaj, da ti povem, razložim...«

Se nadaljuje

SV. rafael

SYDNEY

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02)9637 7147 in (02)9682 5478
Fax: (02)9682 7692

POKOJNI

V petek, 25. februarja 2000, je v Mona Vale v NSW umrla ALBINA ZORA ŠINIGOJ, roj. Lutman. Rodila se je v kraju Skopo na Primorskem 10. 12. 1910 kot hčerka Valentina Lutmana in Rozalije, roj. Guluc. V Avstralijo je prišla septembra 1950. Poročena je bila z Danilom, ki je umrl leta 1976. Pokojnica je bila verna krščanska žena in mati, ki je lepo vzgajala svojo družino. Rada je prebirala slovensko berilo. Albina zapušča Johna Renata, Erminio Bruno, ki je poročena z Jeffrijem McMathom, Viljema, ki je poročen z Beryl, roj. Mapleson, Aido, Tonija in Ivana. Pogrebna maša za pokojnico je bila opravljena v Mona Vale, pokopana pa je bila na tamkajšnjem pokopališču.

V torek, 7. marca 2000, je v bolnici za sklerozo multipleks v Dutton Parku (Brisbane) umrl JARO (JAROSLAV) KOKL. Rojen je bil 15. 9. 1930 v Poljčanah. V Avstralijo je prišel z ženo Marijo, roj. Kralj, 1. 2. 1964. Jaro je imel nesrečo 15. 8. 1965 in bil bolan ves ta čas; zadnjih dvajset let je bil v omenjeni bolnici v Brisbanu. V tem času so rojaki v Brisbanu skrbeli, da so ga pripeljali na Planinko ob raznih prireditvah. Tudi patri smo ga obiskovali, kadar smo bili tam za slovensko službo božjo. Poslovilne molitve za pokojnika so bile opravljene v Mt Gravatt krematoriju (Brisbane) v ponedeljek, 13. marca, nakar je sledila upepelitev, pepel pa bo poslan v domovino, kjer ima še dve sestri: Dalija živi v Mariboru, Viljemina pa v Ljubljani.

Na prvo postno nedeljo, 12. marca 2000, kmalu po sedmi uri zjutraj, je v bolnici Braeside, Prairiewood, NSW, umrla KRISTINA KUKOVEC, roj. Verzel. Rojena je bila v Ptiju 10. 9. 1943 kot hčerka Stanka Verzela in Vide, roj. Mlakar. Oče je po rodu od Sv. Barbare (Cirkulane), mama pa iz Šentvida pri Ptiju. Kristina je prišla v Avstralijo s starši in sestrami Vido, Nado in Marijo leta 1957. Kristina se je leta 1982 poročila z Emilem Kukovcem, ki je po rodu od Svetе Trojice v

Slovenkih goricah in je po poklicu soboslikar in pleskar. Kristina je vodila knjigovodske posle. Rada je prihajala ob nedeljah k sveti maši v Merrylands, kadar pa je imela šport v nedeljo, pa je prišla k vigilni maši v soboto.

VII. postaja: Jezus pada drugič pod križem

Občasno je prihajala tudi k molitveni skupini. Zbolela je lansko leto v maju in se je podvrgla številnim preiskavam. V avgustu so postavili diagnozo: rak. Vdano je sprejela to novico in je rekla: »Saj bom šla k Očetu v nebesa!« Kljub temu ni izgubila upanja in se je podvrgla vsem preiskavam in terapijam, ki so jih določili zdravniki.

Zdravila se je v bolnici Fairfield, deloma pa tudi v Liverpoolu (obsevanje). Pogrebna maša za pokojnico je bila opravljena v Merrylandsu v sredo, 15. marca, ob veliki udeležbi rojakov. Prepeval je mešani zbor, moški zbor pa je zapel dve žalostinki. Članice balinarskega kluba Triglav so se udeležile Kristininega pogreba v uniformah. Ob odprttem grobu se je v imenu kluba Triglav poslovil od nje Peter Krope, Ivan Koželj pa v imenu društva. Nečakinja Vesna pa je zapela Amazing Grace. Pokojna Kristina zapušča moža Emila, sina Borisa, hčerko Tanjo, zeta Petra, vnuke Michelle, Renee, Jaxona, Julijana in Monique, ter sestre Vido Matkovic, Nado Špehar in Marijo Lukežič.

V petek, 17. marca 2000, je na svojem domu v Mount Prichardu umrl FRANC RUPNIK. Rojen je bil 10. 4. 1935 v Logatcu kot sin Jerneja in Frančiške Slabe. Devetnajstega marca 1957 se je v Rimu pri sv. Petru poročil z Vido Škvar, ki je po rodu iz Robidisa (okraj Tolmin). Petega avgusta 1957 sta prišla v Avstralijo. Pokojni Franc je bil bolan samo štiri tedne. Zdravil se je v bolnici Liverpool. Poleg žene zapušča tudi sina Dannyja, ki je poročen z Mary, roj. Xuereb in imata hčerko Jessico in sina Jeroma, hčerko Sonjo, ki je poročena z Danielom Caneom in imata sinova Andreja in Natana, ter hčerko Renee, brata Slavka in Marjana, v Evropi pa še tri sestre (ena od njih živi v Rimu), dve pa v Logatcu in enega brata. Pogrebne molitve za pokojnika so bile opravljene v cerkvi karmelske Matere božje. Mt Pritchard, pokopan pa je bil na livadnem pokopališču, Forest Lawn, Leppington.

Vsem sorodnikom omenjenih pokojnih naše iskreno sožalje! Naj jim bo Bog – Sveti Duh tolažba ob izgubi dragih svojcev. Mati božja Marija, ki je žalovala pod križem svojega Sina, pa naj jim izprosi vdanošč v božjo voljo! »...le križ tako nam govori, da vid'mo se nad zvezdami«.

KRSTI

PATRIC ANDREW O'REILLY, Yagoona NSW. Oče John, mati Ana Marija, roj. Bolko. Botra sta bila Steve in Irenka Bell (roj. Bolko). Krst je opravil pri sv. Rafaelu v Merrylandsu p. Ciril Božič, ko je bil tu na obisku, v nedeljo, 12. marca 2000.

JACOB MULLER, Abbotsbury NSW. Oče Daniel, mati Tania, roj. Vranič. Botra sta bila John in Sandra Vranič. – Sv. Rafael, Merrylands, 26. marca 2000.

MIKAELA EMILY GHERSINICH, Merrylands NSW. Oče Nevio, mati Ivy, roj. Baničevič. Botri so bili Anthony, Lydia Seman in Jason Baničevič. – Sv. Rafael, Merrylands, 26. marca 2000.

Novokrščenim malčkom, njihovim staršem, družinam in botrom iskrene čestitke k prejemu krsta. Bog daj, da bodo imeli lep zgled krščanskega življenja v svojih družinah!

POROKA

MARINKO RADOMIR, Hurstville NSW. Sin Marka in Nade, roj. Lončarevič, rojen v Novem mestu, in ŠPELA SLOBODNIK, Hurstville NSW. Hči Franca in Branke, roj. Levak. Rojena v Novem mestu, krščena v Krškem. – Priči sta bila Robert Golob in Mateja Slobodnik. – Sv. Rafael, Merrylands, 25. marca 2000

VELIKA NOČ V JUBILEJNEM SVETEM LETU

2000 nas še posebej vabi k spravi z Bogom in bližnjim. Sklenimo, da bomo pravočasno pred prazniki pristopili k zakramantu sprave in doživelji duhovno pomlajenje, osvobojeni občutka krivde, ki nam marsikdaj greni življenje. – Sprava z Bogom in bližnjim sta tesno povezani med seboj. Preglejmo naš odnos do bližnjega. Začnimo z družinskimi člani. Ali smo povezani med seboj v pristni ljubezni in pripravljenosti za medsebojno pomoč in sodelovanje? Kakšen je moj odnos do drugih članov naše župnijske skupnosti? Ali se v to skupnost dejavno vključujem?

VELIKONOČNI SPORED

– Na VELIKO SREDO, 19. aprila ob pol osmih zvečer bo v cerkvi sv. Patrika, Allawah Street, Blacktown, krizmena maša, ko bo škof Manning posvetil sveta olja, duhovniki pa bodo ob isti priliki obnovili duhovniške obljube. Tриje člani naše skupnosti bodo prejeli od škofa sveta olja in jih bodo na veliki četrtek prinesli k oltarju v naši cerkvi.

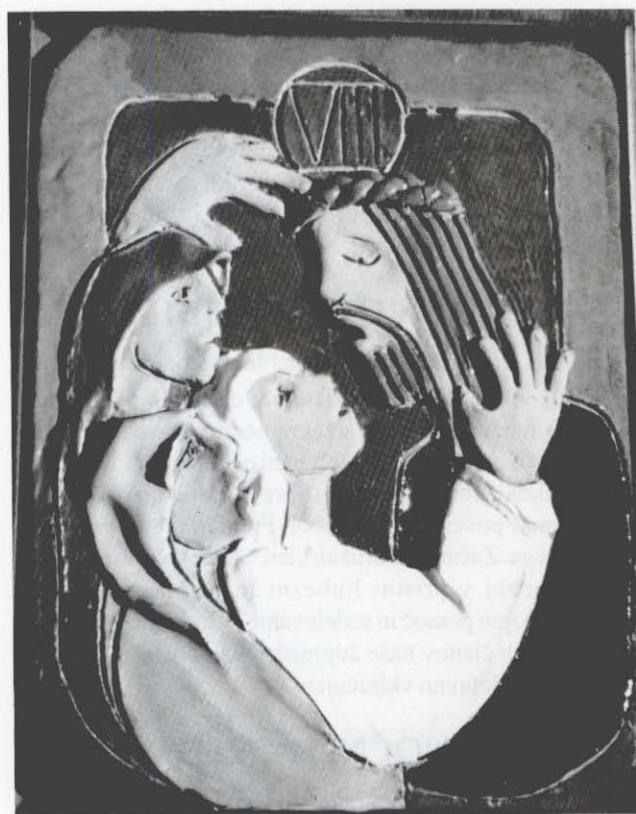
VELIKI ČETRTEK, 20. aprila. Zvečer ob sedmih bo sveta maša v spomin zadnje večerje, pri kateri je Jezus postavil zakrament sv. rešnjega telesa in mašništva. – Po maši bo ura molitve za Cerkev in duhovnike.

VELIKI PETEK, 21. aprila. Spomin Jezusove smrti na križu. Ob treh popoldne bo branje pasijona, česčenje križa in sv. obhajilo. – Zvečer ob sedmih pa bo sveti križev pot.

VELIKA SOBOTA, 22. aprila. Ob dveh in petih popoldne bo blagoslov velikonočnih jedil. Obakrat tudi

kratko češčenje Jezusa v božjem grobu. – Zvečer ob sedmih bo začetek obredov velikonočne vigilije: blagoslov ognja, velikonočne sveče, hvalnica Luči, branje sv. pisma, blagoslov krstne vode in slovesna maša velikonočne vigilije – sodeluje mešani zbor.

VELIKONOČNA NEDELJA, 23. aprila. Zjutraj ob osmih bo slovesno vstajenje, procesija, slovesna maša, zahvalna pesem in blagoslov. Sodeluje mešani zbor.

VIII. postaja: Jezus nagovori jeruzalemske žene

Druga maša, z ljudskim petjem, bo ob desetih dopoldne (pol ure pozneje kot ob nedeljah). Lepa navada je, da se družina zbere okrog mize na veliko noč in uživa velikonočni žegen.

VELIKONOČNI PONEDELJEK, 24. aprila. Praznična maša bo ob pol desetih dopoldne, pa tudi ob šestih zvečer, ob 7.30 zvečer pa bo v dvorani že tradicionalno PIRHOVANJE, ko nam bo igral ansambel The Masters. Na sporedu je tudi sekanje pirhov. Čaka vas deset lepih nagrad. Priporočamo se za rezervacije, najpozneje do 12. ure na dan prireditve. Telefon 9637 7147 ali 9682 5478.

BOŽJI GROB bo od velikega petka popoldne ob štirih do konca križevega pota, ki je ob sedmih zvečer, pa tudi ves dan na veliko soboto do obredov ob sedmih zvečer.

ZAKRAMENT SV. SPOVEDI

za velikonoč je tisto, kar spada nujno k pravemu praznovanju velike noči. Ko sem bil otrok, se spomnjam, kako smo bili veseli, če smo za veliko noč dobili novo obleko (gvant) ali čevlje. V tem je lepa simbolika: za veliko noč naj bi po besedah apostola Pavla slekli starega človeka in oblekli novega. Prilika za sv. spoved bo vse nedelje eno uro pred mašo in pol ure pred mašo v svetem tridnevju.

WOLLONGONG-FIGTREE

ima redno službo božjo 9. in 23. aprila (velika noč), izredno pa na cvetno nedeljo, vedno ob petih popoldne – tudi na veliki petek, 21. aprila, ob sedmih zvečer.

NEWCASTLE

ima 'velikonočno' službo božjo na belo nedeljo, 30. aprila, v stolnici Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton ob šestih zvečer. Takrat bo merrylandski mešani zbor imel izlet v Newcastle s piknikom in petjem pri sv. maši v imenovani cerkvi Odbornikom, članom tamkajšnjega društva in rojakom že vnaprej hvala za pomoč ob priliki izleta naših pevcev.

CANBERRA

ima slovensko mašo na cvetno nedeljo, 16. aprila, na veliko noč, 23. aprila in 21. maja ob šestih zvečer. Junija, julija in avgusta pa bo čas službe božje ob petih popoldne. Obvestite se med seboj.

ZLATA OBALA

pride spet na vrsto z slovensko službo božjo v soboto, 6. maja ob 7.30 zvečer. Kraj je isti kot vedno, cerkev Srca Jezusovega, 50 Fairway Drive, Clear Island Waters (Merimac), Qld.

CORNUBIA, QLD

– Planinka ima slovensko službo božjo v velikonočnem času, v nedeljo, 7. maja ob 10.30 dopoldne. Ta dan je tudi redni piknik, kot vedno na prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Lepo vabljeni!

PERTH, W.A.

ima letno službo božjo na nedelji 21. in 28. maja, obakrat ob dveh popoldne. Kraj je isti kot vedno: cerkev sv. Kieran, Osborne Park (Tuart Hill).

Čas med tednom bo namenjen obiskom bolnikov po domovih. Hvala cerkvenemu svetu, ki prieja občasnemu molitvena srečanja in klubu, ki nam redno pošilja klubski vestnik.

»...BOLAN SEM BIL IN STE ME OBISKAL!« (Mt 25,36) – Tako bo rekel Jezus ob

sodbi tistim, ki so imeli ljubezen in usmiljenje do bolnikov, ker so se zavedali, da v bolnikih strežijo Jezusu samemu. Bolnikov je med nami vedno več, kar pomeni, da je tudi na nas večja odgovornost, da jih obiskujemo in pomagamo. Priznam, da je v tej smeri veliko dobrega storjenega in imamo zavidljive zglede, koliko ljubezni,

časa in potrpljenja imajo nekateri v skrbi ne samo za svoje domače bolnike, ampak tudi druge, s katerimi niso sorodstveno povezani. Vendar se kdaj še najdejo bolniki, ki nimajo nikogar, ki bi jih obiskoval in jim v bolezni pomagal. Zato smo vam hvaležni, če nas obvestite o takih bolnikih, da jih pater obišče. Za tiste pa, ki so oddaljeni od naših verskih središč, naj poskrbe rojaki, ki vedo zanje. Poskrbe naj, da bo krajevni duhovnik obiskal bolnika in mu podelil zakramente Cerkve. Če želite, to lahko storimo preko našega verskega središča po telefonskem dogovoru.

Večkrat sem že zapisal, da se kvaliteta naših skupnosti meri po tem koliko skrbimo za svoje v težavah in bolezni.

p. Valerijan

z vseh VETROV

Papež - jeruzalemski romar

V okviru priprav na sveto leto 2000 je papež Janez Pavel II. več let v sebi gojil željo, da bi obiskal Svetu deželo - kraje, ki so povezani z zgodovino odrešenja. Želja se mu je skoraj v celoti izpolnila. Zataknilo se je le pri obisku Ura na Kaldejskem, od koder je Abraham sledil božjemu klicu in tudi krajev, kjer je deloval apostol Pavel, papež ne bo videl. Zato pa je pred tedni obiskal Egipt z goro Sinaj, kjer je Bog sklenil zavezo z Izraelci. Konec marca pa se je mudil v Sveti deželi, kamor prištevamo del Jordanije, Izrael in Avtonomno palestinsko ozemlje. Namen njegovega potovanja je bilo podoživljanje velikih dogodkov, na katerih temelji krščanska vera. Kljub temu ima njegovo svetoletno romanje tudi državniški pomen, saj se je povsod srečal še z voditelji narodov.

Če smo sledili poročanju nekaterih medijev, smo morda dobili vtip, da je šlo za turnejo voditelja države, ki je najbolj kriva za zločine 2000-letne zgodovine, ki se začenja s Kristusovim rojstvom. Tudi poročevalci v slovenskem medijskem prostoru so imeli največkrat pred očmi politično plat. Večkrat so izbrali najbolj kritične ocene; glede pastoralnega dela obiska pa je pogosto prišlo na dan njihovo neznanje o osnovah krščanstva.

Zatoličane in tudi druge vernike je bil papežev obisk

Svete dežele, pričevanje in oznanjevanje veselega sporočila, vabilo k novemu začetku, poudarjanje temeljnih resnic evangelija ter povabilo k izbiri dobrega in zavrnitvi zla. Papežev romanje je nagovarjalo tudi v ekumenskem smislu. Po Abrahamu so si Judje, kristjani in muslimani bratje in sestre po veri. Krščanstvo, ki se je skozi stoletja večkrat razdelilo, ima skupne svete kraje in vsaj tisoč let sobivanja pod vodstvom Petrovega naslednika. Ta misel je prišla posebej do izraza pri papeževi maši v dvorani zadnje večere. Postavitev evharistije na večer pred Jezusovim trpljenjem in njegova velikoduhovniška molitev: "Da bi bili vsi eno!" je pravo izhodišče prizadevanja za edinost med različnimi Cerkvami. Temu je sledila slovesnost na Gori blagov in podoživljanje Jezusovega govora na gori. Deset zapovedi z gore Sinaj ostaja v veljavni tudi z Jezusovim prihodom na svet. Nova zapoved ljubezni le spreminja pristop k temu temelju, ki vzpostavlja nov odnos do Boga in sočloveka. Temu Jezus doda blagre, ki postavljajo na glavo logiko moči, veljave, denarja, bogastva... Ubogi, zatirani, miroljubni, žalostni bodo deležni nebeskega kraljestva. Obisk Nazareta na praznik Gospodovega oznanjenja je postavil v ospredje ženo, ki je najbolj zaznamovala zgodovino človeštva. Zgovoren je bil tudi zadnji dan, ko je sveti oče najprej obiskal muslimansko

svetišče Al Aksa v Jeruzalemu, zatem molil pri judovskem Zidu objokovanja in se nazadnje srečal z voditelji krščanskih Cerkva v baziliki Jezusovega groba.

IX. postaja: Jezus pade tretjič pod križem

Vse to moramo postaviti v ospredje papeževega obiska, če hočemo biti objektivni.

Za tem pride na vrsto politična dimenzija, ki jo sedanji papež oblikuje že tretje desetletje. Dialog z muslimani je dobil nove razsežnosti že v Kairu, ko je obiskal islamski inštitut. Pritrditev temu je bil tudi obisk v Jordaniji, pa tihota med mašo v Betlehemu, ko je glas z minareta povabil k molitvi. Papeževe besede voditeljem krščanskih Cerkva v Sveti deželi kažejo isto smer. Obisk Petrovega namestnika so sprejemali z neverjetnim spoštovanjem. Tudi Judje kot verniki so začeli spoznavati, da je za sobivanje z drugimi nujno potrebno iskati skupna izhodišča, zapisana v Mojzesovi postavi.

Politična plat obiska je prišla do izraza ob srečanjih z državniki. Posebej sta bila pomembna obiska palestinskega begunskega taborišča pri Betlehemu in

šotoru spomina žrtvam holokavsta. Oba dogodka sta svetega očeta tudi najbolj izpostavila pred očmi kritične javnosti, ki je glavni namen obiska postavila v ozadje. Beguncem je papež povedal, da ima vsak pravico do svojega doma, strehe nad glavo, izobrazbe, pa tudi do duhovnih dobrin. Poudaril je nujnost medsebojne pomoči, spoštovanja in sobivanja z drugačnimi poverski ali narodni pripadnostti. Zavzel se je za temeljne pravice palestinskega naroda v celoti. Ker pa ni izrečno obsodil izraelske invazije na ozemlje tega naroda, in se zavzel za čimprejšnjo vzpostavitev palestinske države, so ga nekateri že napadli. Drug kritičen trenutek njegovega obiska je bila spominska slovesnost za žrtve holokavsta. Papež je po molitvi psalma dejal, da na tem kraju srce, duša in razum čutijo potrebo po tišini. Tega se hočemo spominjati tudi zato, da zlo ne bi nikoli več zmagalo. Zmagoslavje zla in njegova moč je bila in je v odvrnitvi od Boga. Ohranjanje spomina in kesanje nad zlom je osvobajajoče in nujnost za nov začetek. Govoril je še o velikem razkoraku med Judi in kristjani. Tudi predsednik izraelske vlade zatrdil, da so pripadniki obeh verstev krivi za velik razkorak. Hkrati je priznal, da je sedanji papež osebno s strani katoliške Cerkve storil največ za to, da bi se znova zbližali. Mnogi upajo, da bo k temu prispevala tudi papeževa prošnja za odpuščanje grehov vseh kristjanov, ki jo je izrekel v imenu Cerkve teden dni pred obiskom Sветe dežele. O sami odgovornosti Cerkve za nacistične zločine, ali bolje za molk ob tem, pa kljub pričakovanju nekaterih ni bilo govora. Tu je drugi razlog za kritične napade na svetega očeta. Če je kdo spremjal celoten potek dogajanja v spominskem šotoru žrtvam holokavsta, lahko ugotovi, da se je papež prišel poklonit spominu žrtev, molit zanje. O preganjanju Judov in odnosu Cerkve do tega vprašanja je podrobnejše spregovoril že pred leti, raziskave arhivov pa še potekajo. Že dosedanje pa so pokazale, da je Cerkev že nekaj let pred začetkom holokavsta obsodila nacizem v okrožnici, ki jo je v veliki meri sestavil kasnejši papež Pij XII. še preden je nastopil papeško službo. Med vojno je Sveti sedež rešil kakih sedemsto tisoč Judov, kar kritiki navadno ne omenjajo. Po drugi strani je v šotoru spomina molil in govoril papež, ki je sam doživeljjal strahote holokavsta, nekateri njegovi najbližji prijatelji so izginili; ob koncu vojne je preživelim osebno pomagal; srečal se je z gospo, ki jo je rešil kot otroka. Z milijoni Judov je v plamenih zgorelo tudi precej Poljakov. V taboriščih je izgubilo življenje tudi kakih deset tisoč Slovencev. Tega ne more

nihče zanikati. Srečanje svetega očeta z rojaki, ki so preživeli strahote taborišč, ali njihovimi sorodniki, je bilo dovolj zgovorno. Priznanje, obžalovanje imata smisel samo, če smo sposobni novega začetka, če smo pripravljeni zlo premagovati z dobrim. Tisti pa, ki bi papežu Piju XII. radi naložili krivdo, ki bi jo morali pripisati Hitlerju, na Poljskem pa še posebej njegovemu povezovanju s Stalinom, ne razmišljajo o novem začetku. Ta je nujno potreben tudi za sobivanje ver in narodov v

današnji Sveti deželi. Papež s svojim obiskom in pričevanjem sredi divjega bližnjega vzhoda govoril o tem, da je mirovni proces možno pripeljati do konca le s spreobrnjenjem posameznikov in narodov, ki na tem območju bivajo. Desetletja strahot, tudi holokavst, naj bodo opomin, da je pritrjevanje zlu pogubno. V svetem letu naj bi dopustili, da Bog znova vstopi v našo zgodovino in ostane z nami za vedno.

TONE GORJUP

sv. družina ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, OFM
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Ave, W. Hindmarsh
S.A. 5007
(P.O.Box 479, Welland, S.A. 5007)
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 3487

VELIKI TEDEN V CERKVI

CVETNA NEDELJA - Na cvetno nedeljo se cerkev spominja Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem, kjer je dokončal velikonočno skrivnost. V spomin na ta vhod je pri maši procesija. Ljudje se zberejo pri vratih z oljčnimi vejami, butarami, zelenjem in cvetjem. Po blagoslovu zelenja in evangeliju o Jezusovem vhodu v Jeruzalem, gre procesija med petjem v čast Kristusu Kralju v cerkev.

Med mašo poslušamo in premišljujemo sporočilu evangelista Marka o Jezusovem trpljenju. Tako se notranje pripravimo na obhajanje skrivnosti.

VELIKI ČETRTEK - V stolnicah in katedralah je dopoldne škofova krizmena maša s somaševanjem duhovnikov in posvečenje svetih olj; krizme, ki ga rabimo pri krstih, krstnega in bolniškega s katerim mazilimo bolnike. Krizmena maša izraža povezanost škofa s svojimi duhovniki.

Zvečer je maša velikega četrtna s trojnim spominom; Jezus je na veliki četrtek pri zadnji večerji postavil

Evharistijo (mašo), duhovništvo in dal novo zapoved, Zapoved Ljubezni. Po končani maši je prenos Najsvetejšega k stranskemu oltarju, ki po nazarja ječo, kjer je na smrt obsojeni Jezus čakal na izvršitev sodbe

VELIKI PETEK - Ta dan ni maše, ker mislimo na krvavo Kristusovo daritev na križu. Okrog tretje ure popoldne so obredi v čast Gospodovemu trpljenju, ki imajo tri dele: berila, poročilu o Jezusovem trpljenju, slovesne prošnje za vse potrebe, duhovnik razkrije križ

X. postaja: Jezusa slečeo in mu ponudijo vina z žolčem mešanega

in ga da ljudem v češčenje. Nato je sveto obhajilo. Pri božjem grobu častimo Jezusovo telo, za nas darovano na križu. Ta dan je strogi post; tako se vsaj nekako pridružimo Kristusu v njegovem trpljenju. Osrednja skrivnost tega dneva je križ, saj nam je ta dan prišlo z njega odrešenje.

VELIKA SOBOTA - Tihota jutra velike sobote nas spominja na Jezusa v grobu. Zjutraj je blagoslov ognja. Čez dan obiščemo božji grob in premisljujemo Gospodovo trpljenje in smrt. Blagoslov velikonočnih jedil nas navaja k temu, da uporabljamo vse, kar nam je potrebno za življenje, po božji volji. Za žegen je treba pripraviti potico, (šarkel), bel kruh, svinjsko gnjat ali

XI. postaja: Jezusa pribijejo na križ

pleče, klobase, pirhe in hren. Potica pomeni Jezusovo trnovo krono, gnjat ali pleče Jezusovo telo, pirhi rane in hren žeblje, s katerimi je bil Jezus pribit na križ.

Velikonočna vigilija je zaklad, ki ga morda še nismo dovolj odkrili. Morda je Slovencem bolj blizu vstajenska pobožnost. Ko duhovnik zapoje 'Zveličar naš je vstal iz groba' človeka prevzame ginjenost, ki je ne doživlja skozi vse leto. Zvečer je opravilo velikonočne vigilije s štirimi deli:

1. Slavje luči, blagoslov ognja s katerim duhovnik priže velikonočno svečo, simbol vstalega Kristusa.

2. Besedno bogoslužje o velikih božjih delih, vmes so psalmi in prošnje.

3. Krstno bogoslužje, blagoslov vode in obnovitev naših krstnih obljud. V prvih stoletjih so krščevali katehumene, ki so se pripravljali določen čas, da so sprejeli krščansko vero.

4. Nato je slovesna vstajenska maša, ali pa v zgodnjih jutranjih urah velike nedelje.

VELIKA NOČ - Velika nedelja je največji krščanski praznik; veselimo se Kristusovega vstajenja od mrtvih, ki je poroštvo našega vstajenja. Veselje velikonočnega jutra naznanjajo zvonovi, ki so molčali od velikega četrtna zvečer in opevajo velikonočne pesmi. V krščanskem veselju nam odmeva v srcih 'Kristus je vstal, vstanimo tudi mi!'

PIRHI - Slovenski pirhi, pisanice, pisanke, remenke ali remenice se uvrščajo med najlepše okrašene primerke v Evropi. Za belokranjske pisanice in prekmurske remenke so značilni geometrični in stilizirani liki, medtem ko na primorskih in gorenjskih pirhih prevladuje izrazito po naravi posneta ornamentika, največkrat rastline in cvetovi. Zato najdemo na belokranjskih pisanicah ravne cikcakaste in valovite črte, križe, spirale, trikotnike, srca, kroge in pike, ki izpolnjujejo prazne ploskve. Pridružujejo se jim krščanska znamenja: Kristusov in Marijin monogram (IHS in MARIA) in križ.

Na pirhih zahodnoslovenskih pokrajin nastopajo detelja, marjetica, tudi smrečica, grozd in ptice. Napis so predvsem voščila Aleluja, Vesela velika noč ali Vesel vuzem...

SEKANJE PRIRHOV - Za sekanje pirhov veljajo določena pravila. Sekača se dogovorita, ali se seka za prijeti ali za skriti ali za skozi.

Pri prvemu načinu naj se kovanec (20 centov) vsaj toliko zasadi v pirh, da prebije lupino in v njem obtiči, a ostane viden. Pri drugem načinu se mora kovanec skriti pod lupino, da ga ni videti. Pri tretjem načinu mora kovanec pirh popolnoma predpreti in zleteti skozenj ali pa vsaj na drugi strani pogledati iz lupine. Kdor te pogoje izpolni, dobi pirh. Če ne, si vzame kovanec tisti, ki je dal pirh sekati.

Pri sekanju se pirh postavi predse na tla. Sekač ga skuša zadeti iz tolikšne oddaljenosti, da pride nagnjen s stegnjeno roko do okoli 30 cm blizu pirha.

-Vsem rojakom želim poln jerbas božjega žegna za veliko noč!

p. Janez

Pisma o slovenščini našim rojakom u Australiji, XVIII.

Mirko Mahnič

Po dveh pregibnih besednih vrstah - po samostalniku in pridevniku tj. po imenih, njunem skupnem imenu - se zdaj stejemo z ZAIMKI (pronomen, pronoun).

Tudi zaimki so pregibne besede (se sklanjajo), ki jih uporabljamo namesto imen, odtod za-ime; se pravi, da imen ni treba ponavljati: poslušal je več **kitar**, potem pa povprašal, **katera** (brez: kitara) je boljša. Obstajajo samostalniški in pridevniški zaimki.

Je več vrst zaimkov:

1. **Osebni (personalni) zaimki** "izražajo udeleženca (jaz in ti) in neudeleženca pogovora (on). **Jaz** in **ti** sta trostoplna: jaz sem bil, jaz sem bila, jaz sem bilo." Osebni zaimki se sklanjajo v ednini, dvojini in množini (jaz, midva, mi...), pri njih ločimo tudi spol, razen pri prvi in drugi osebi ednine (jaz, ti). Imajo daljše in kraje oblike: mene - me, meni - mi, tebe - te, njega - ga, njemu - mu, njih - jih, njim - jim. Daljše oblike uporabljamo, kadar je zaimek poudarjen, kraje nepoudarjenim oblikam pravimo naslonke (enklitike): vprašali so **njega**, ne **mene** - vprašali so **ga** po vremenu; samo **njo** sem videl - videl sem **jo**. Skupaj pišemo predlog in zaimek: zanje, mednje, predse, predme...

1a. **Povratno osebni zaimek** se sklanja za vse spole in števila takole: (imenovalnika nima), sebe-se, sebi-si, sebe-se, pri sebi, s seboj-sabo. Rabimo ga, "kadar se dejanje obrača na osebek istega stavka" (Breznik): sebi orjem (orješ, orjemo, orjejo), sebi bom tudi žel; sodiš po sebi; branil je sebe.

2. **Svojilni (posesivni) zaimek** odgovarja na vprašanje čigav: moj, tvoj, njegov, njen, najin, njun, naš, vaš, njihov. Pri njem razločujemo osebo, spol, sklon in število. Rabimo jih samo, kadar so poudarjeni: Glava me boli. **Moja** glava me boli (je nepotrebno).

2a. **Povratno svojilni zaimek** svoj, svoja svoje. Tu pogosto delamo napake, smo v dvomih. Rabimo ga le, kadar se nanaša na osebek istega stavka. Ljubim svojo mater, ljubiš svojo mater, mi ljubimo svojo mater... nikoli mojo, njegovo, našo. Le kadar gre za skupno svojino (npr. domovina), uporabljamo svojilni zaimek: Ljubim našo domovino, ljubimo našo domovino... Zaupam naši vlad...

3. **Kazalni (demonstrativni) zaimek** kaže določeno osebo ali stvar: ta, ta, to - tisti, tista, tisto - oni, ona, ono... tak, takšen, tolikšen, tale, tistile. Sklanjam jih kakor pridevниke, ločimo sklon, število, le **ta** se sklanja malo po svoje. **Ta** kaže na bližnjo, **tisti** na bolj oddaljeno, **oni** na najbolj oddaljeno osebo ali stvar. (Ne zamenjuj osebnega zaimka on, ona, ono s kazalnim oni ona, ono!) Neslovensko je namesto **oni**, **tisti** rabiti pridevnik **dotični** (dotična oseba mi je zaupala...).

4. **Vprašalni (interrogativni) zaimek**: samostalniški **kdo** (za osebo) in **kaj** (za stvar), pridevniški kak, kakšen, kateri, čigav, kolik, kolikšen, koliker. **Kdo** in **kaj** imata samosvojo sklanjatev, vse druge sklanjamo kot pridevnike.

5. **Oziralni (relativni) zaimek**: nanašajo se na predmet, o katerem se govori v nadrednem stavku: **kdor**, **kar** (samostalniška), kateri (ki), kakršen, čigar, kolikoršen... **Kdor** in **kar** se sklanjata po svoje: kdor, kogar (čigar), komur, kogar, pri komer, s komer - kar, česar, čemur, kar pri čemer, s čimer. (Zaimek **kar** se lahko sklanja, ali pa tudi ne: česar iščeš, boš našel - kar iščeš, boš našel. Uporabljaš lahko **kateri** ali **ki** (človek, katerega sem poznal - ki sem ga poznal), vendar nekateri slovničarji razločujejo: **kateri** rabimo, kadar oseba ali stvar ni znana, **ki** pa pri določeni, znani osebi ali stvari: **kateri** ste s tem zadovoljni, dvignite roko - ima samo eno pot, **ki** hodi po njej).

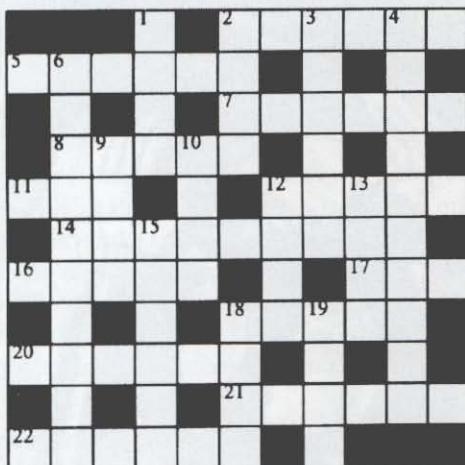
6. **Nedoločni (indefinitni) zaimek**: samostalniški nekdo, nekaj nihče, malokdo, marsikdo, vsakdo, kaj, nekaj, nič - pridevniški: kak, neki, marsikak, vsak, sleherni, vsakteri, ves. **Nič** sklanjaj: nič, ničesar, ničemur, nič, pri ničemer, z ničimer. Namesto pridevnika **gotov** (nemško: ein gewisser) rabimo v slovenščini nedoločni zaimek neki, nekak, nekateri, nekaj (Gotovi ljudje so nezadovoljni - neki, nekateri ljudje).

Sodobni slovenski slovničar Jože Toporišič, pisec velike Slovenske slovnice (588 strani, 1976) je v podobo zaimka vnesel še druge oznake: nikalni zaimek (nikogaršnji), vprašalno ali oziralno količinski zaimek (koliko ljudi je prišlo - kolikor ljudem boš pomagal...), poljubnostni, celostni, istostni, totalni, nikalno količinski zaimki, odkrival je njihove drugačne položaje in funkcije. Seveda - saj jeziku nikoli ne prideš do dna.

Prihodnjič pa o števniku. Pozdravljeni.

KRIŽANKA

Ivana Žabkar

VODORAVNO: 2. žensko ime; 5. dobil je sive lase; 7. častitljiv starec; 8. letovišče ob ženevskem jezeru; 11. trimesterno število; 12. velika sprejemna soba; 14. negibnost ali neobčutljivost zaradi prenehanja dejavnosti organa; 16. preprič, spor; 17. naselbina; 18. gneča, množica; 20. vrsta olja; 21. priprava za škropljenje vinskih trt; 22. večja razkošna stavba.

NAVPIČNO: 1. domača žival, samec (množ.); 2. veliki afriški sesalec; 3. priprava; 4. lastnik manjšega posestva; 6. ženska, ki daje nasvete; 9. duha; 10. agavi podobna rastlina; 12. moč; 13. nasprotno od desna; 15. krava rjave barve; 18. del telesa; 19. lepa hiša.

SmEšNiCe

ADAMOVA TAŠČA

Janezek se vrne od verouka in vpraša očeta:
»Ati, kako je bilo ime Adamovi tašči?«
»Adamovi tašči? Saj ni imel tašče, tam je bil raj, sinko moj, raj!«

JUNAKI

»Moj stric je župnik in vsi mu pravijo prečastiti.«
»To ni nič posebnega. Moj stric je kardinal in ga vsi kličijo eminenco.«
»To ni še nič. Moj stric tehta 150 kilogramov in ko ga ljudje zagledajo, vzkliknejo: Ljubi Bog!«

LJUBEZEN DO ŽIVALI

»Obtoženi, torej priznate, da ste sosedu ukradli tri kokoši?«

»Ne, ni bilo tako. Odnesel sem jih domov, ker so bile od dežja mokre in prezeble.«

»?«

»Potem pa sem jih dal v pečico, da so se posušile in ogrele...«

MUŠJA

»Očka, danes sem videl štiri muhe. Dve sta bili moškega, dve pa ženskega spola.«

»Kako si pa lahko ugotovil njihov spol?«

»Dve sta se gledali v ogledalo, dve sta pa zlezli v pivsko steklenico.«

DEVICE

»Ali veš, da je v tistem ženskem samostanu med sto redovnicami samo 25 devic?«

»Nemogoče! Tak razvrat v samostanu?«

»Razvrat? Ne, druge so vodnarji, tehtnice, kozorogi...«

OGRIZEK SOLICITORS

- CONVEYANCING
- WILLS
- PROBATE & DECEASED ESTATES
- ASSOCIATIONS & CLUB LAW

YOUR FIRST 15 MINUTE CONSULTATION IS FREE OF CHARGE

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE	(03) 9748 3650
MOBILE	0418 326170
FAX	(03) 9748 3619
EMAIL	MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. Box 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCCELL STREET,
CAMPBELFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A H 9470 4046

Member AFDA

Are your dentures more comfortable in a glass...? If so, for a *free consultation* contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures and mouthguards.

147 Morack Rd, Vermont South
Tel: 9801 3066

Mobile: 019 695 576

TOBIN BROTHERS

a better way

Viktorijskim Slovencem na uslugõ v času žalovanja

Head Office

NORTH MELBOURNE	189 Boundary Road	9328 3999	
BERWICK	9796 2866	NOBLE PARK	9558 4999
BRICKTON	9596 2253	PAKENHAM	(03) 5940 1277
CARLTON	9596 7211	RINGWOOD	9870 8011
DONCASTER	9840 1155	ST ALBANS	9364 0099
EAST BURWOOD	9886 1600	SUNSHINE	9364 8711
ESSSENDON	9331 1800	WERRIBEE	9748 7900
FRANKSTON	9775 5022		
GLENROY	9306 7211	Frances Tobin & Associates	
MALVERN	9576 0433	EAST BURWOOD	9802 9888
MOORABBIN	9532 2211	BRIGHTON	9596 8144

Member AFDA

Bi raje imeli umetno zobovje v kozarcu...? Če ne, za *prvo brezplačno posvetovanje*, z zaupanjem pokličite:
STANKO KRNEL
ZOBNI TEHNİK
specialist za umetno zobovje in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogom

"For you - our future"

P.O.Box 167 Winston Hills, NSW 2153

Telefon: (02) 9674 9599

SLOVENSKA TV 31 - Sydney

Vsam ponedeljek ob 18.00 uri

Domača stran na internetu:

STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV

glasslovenije.com.au

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.

Telephone: 9387 8488

DIPLOMATSKA KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Telefon: (02) 6243 4830

Fax: (02) 6243 4827

Embassy of Republic of Slovenia, P.O. Box 284
Civic Square, Canberra, ACT 2608

Generalni konzulat RS Sydney

Telefon: (02) 9517 1591

Fax: (02) 9519 8889

P.O. Box 188, Coogee, NSW 2034

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Telefon: (04) 567 0027

Fax: (04) 567 0024

P.O. Box 30247, Lower Hut, NZ ali
P.O. Box 5, Smithfield, NSW 2164

Viktorijskim rojakom
se priporočamo za razna
obnovitvena dela na grobovih
in tudi nove spomenike
na vseh pokopališčih Viktorije

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street Craigieburn VIC 3064

Telephone 9305 7772

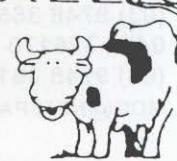
Mobile 0412 448 064, 018 531 927

Faxsimile 9305 7369

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom
v Sydneju

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone: (02) 747 4028

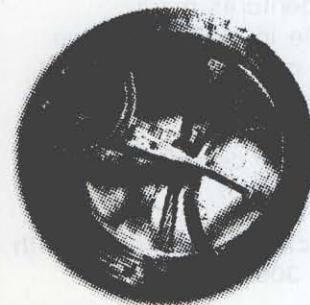
institute for slovenian studies of victoria

ves vabi na svoje spletno sticisce
www.thezaurus.com

Nudimo Vam:

- * Izbrane Internet povezave s Slovenijo
in Slovenci po svetu
- * Arhivi Slovenske kulture in jezika
- * Internet revijo Sloveniane z vrsto
clankov o slovenskih kulturnih posebnostih
- * Diskusijске teme in Kramljainik,
kjer lahko s svojim mnenjem sodelujete in
polemizirate

Ostanka ne zvez...

www.thezaurus.com
slovenski kompas v vesolju informacij

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

NOVO! MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

Jožko Šavli, Matej Bor, Ivan Tomažič: VENETI, First Builders of European Community, na voljo samo še dva izvoda v angleščini. Cena je 45 dolarjev.

Ivan Tomažič: SLOVENCI - Kdo smo? Od kdaj in od kod izviramo? Samo še 2 izvoda. \$45.-

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO – LET'S LEARN SLOVENIAN, I., II. in III. del. Cena I. dela je 10 dolarjev, cena II. in III. dela 15 dolarjev.

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

THE CHILDREN BIBLE - cena je 20 dolarjev.

NOVO! Ivan Kobal: THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehkimi platnicami \$20.

NOVO! Dr. Velimir Vulikić: TRIDESET DNI MED SLOVENCI V MELBOURNU - iz dnevnika, cena 25 dolarjev.

NOVO! Jožica Polak: TIHI GLAS IZ GLOBOČINE SRCA - zbirka pesmi rojakinje iz Brisbane, ki je izšla v samozaložbi. Cena je 15 dolarjev.

Janez Janša: PREMIKI - Nastajanje in obramba slovenske države 1988-1992. Cena \$40.

Glasba iz Baragove knjižnice

NOVE KASETE

CENA \$12

VELIKONOČNE PESMI

ANSAMBEL BRATOV AVSENICK - Vse življenje same želje

ANSAMBEL BRATOV AVSENICK - V deželi glasbe in petja

DRUŽINSKI TRIO POGLADIČ - Ko v slogi družina igra

ANSAMBEL BRATOV AVSENICK - Vse življenje same želje

FANTJE S PRAPROTNA - Pojo slovenske ljudske pesmi

MELODIJE MORJA IN SONCA - Največji uspehi

TRŽAŠKI OKTET - V živo - dal vivo - live

ŠTAJERSKIH 7 - Povej, da Slovenec si

SIMONA WEISS - Mati; največji uspehi

BOŽIČNE PESMI - Bog je svet tako ljubil (pojejo sestre klarise)

Vse čeke z naročili prosimo napišite na Baraga Library. Prosimo, vključite poštino.

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Phone and fax: 03-9853-1054

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajišči čas nudi domače okolje ter postrežbo ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Osnovna cena je 85 % od pokojnine.

Če ste sami že razmišljali o selitvi v dom, pozname koga, ki bi nas potreboval ali ste samo radovedni, kakšni so pogoji za sprejem, pokličite upravnika po telefonu, ali pa se v domu oglasite osebno. Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

CELEBRATING THE MILLENIUM YEAR 2000

IF YOU ARE PLANNING A TRIP IN AUSTRALIA OR OVERSEAS DURING THIS SPECIAL TIME, PLEASE CONTACT US AND MAKE AN EARLY RESERVATION TO AVOID DISAPPOINTMENT.

*

GROUPS FOR SLOVENIA
departing from ADELAIDE, BRISBANE, CANBERRA,
MELBOURNE and SYDNEY
13/5/2000, 31/5/2000, 24/6/2000 and 12/8/2000

We are now sole agents in Australia for the **ABC Car Rental**
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 2000

**Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .**

*Poklicite ali oviščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

**Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOMI**

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9842 5666**